

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne in praznične. — Inerati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 500 vrst a Din 3, večji inerati peti vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vračajo.

UREDNITVO IN UPRAVNIATVO
LJUBLJANA, Kladjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Stališče francoske vlade glede španije:

Francija mora skrbeti za lastno varnost

Daladierova vlada slej ko prej odklanja vsako intervencijo v španiji, ker se boji, da bi ostala osamljena — Razprava v poslanski zbornici se nadaljuje — Vlada bo žele prihodnji teden pojasniti svoje stališče

PARIZ, 21. jan. h. Pariški tisk posveča slej ko prej španjskemu vprašanju največjo pozornost. Glavno vprašanje, o katerem razpravljajo francoski listi in francoski politični krogi, je to, ali naj Francija še nadalje vztraja pri dosedanjih političnih navedenjih, ali pa naj v zaščito svojih interesov, ki bi bili ogroženi z zmago generala Franco, intervenira v korist španjskih republikancev. Debata v parlamentu kaže, da je krog zagovornikov oborožene intervencije močno narasel, vladni krogi pa slej ko prej odklanjajo vse take predloge. V zvezi s tem se mnogo komentira članek, ki ga je objavil današnji »Intransigent« in ki je bil očitno inspiriran od zunanjega ministrstva. V članku navaja pisec, da Francija v sedanjem mednarodnem položaju ne more misliti na kako vmešavanje v španjski konflikt in navaja za utemeljitev svojega stališča naslednje razloge:

1. Politika nevmešavanja je rodila svoje sadove, ker je preprečila razširjenje španjskega konflikta.

2. Poraz španjskih republikancev bi v primeru francoske intervencije pomenil obenem tudi poraz Francije.

3. Anglija vztraja pri svoji nevtralnosti in Francija ne more računati na njeno podporo, če bi se zapletla v konflikt zaradi španije.

4. Mussolini je Chamberlainu izrečno zagotovil, da bo Italija čuvala status quo na Sredozemskem morju ter da ne bo okupirala nikakega španjskega ozemlja.

5. Francija bi se morala v primeru mednarodnega konflikta že sedaj braniti na dveh frontah, če pa bi se zapletla še v španjski konflikt, bi morala voditi vojno na treh frontah.

6. Sprito sedanjega mednarodnega položaja potrebuje Francija vse svoje sile za svojo lastno obrambo in ne more svoje vojske angažirati drugod.

Odklonjen predlog za dobavo orožja španiji

PARIZ, 21. jan. v. Vojaški odbor poslanske zbornice je z 10 proti 5 glasovom od-

klonil predlog, naj bi Francija republikanski španiji takoj dobavila razne vojaške potrebščine.

Bonnet in Daladier šele v torek

PARIZ, 21. jan. r. Zunanje politična debata v poslanski zbornici bo trajala še ves prihodnji teden. V razpravi je še 19 interpelacij in je prijavljenih še okrog 40 govornikov. Zaradi tega zunanji minister Bonnet na včerajšnji seji zbornice še ni podal navedenih izjav o stališču vlade do perečih mednarodnih problemov, zlasti o španjskem vprašanju. Govoril bo šele v torek ali sredo popoldne. Takrat bo povzel besedo tudi ministri predstnik Daladier, ki bo pojasnil položaj francoske narodne obrambe in utemeljil stališče vlade glede španjskega problema.

Nemški list o španjskem problemu

BERLIN, 21. jan. »Börsenzeitung«, ki ima dobre zveze z vojnim ministrstvom, je danes objavila daljši članek o španjskem problemu in njegovem mednarodnem razpletu. V Londonu in Parizu so zelo vznemirjeni, ker jim postaja sedaj jasno, da bo Franco zmagal, niso pa si na jasnem, kako bodo mogli v novi Španiji zavarovati svoje finančne in industrijske interese in kako nevtralizirati Španijo za primer spora z ostalimi totalitarnimi državami.

Narščajoč dotok beguncev v španijo

PARIZ, 21. jan. Po vesteh z meje, se je še povečal dotok beguncev iz Barcelone in ostale Katalonije v Francijo. Člani mednarodne brigade, ki so se umaknili z republikanske fronte, se z ladjami prevažajo v Marseille.

Komentarji tujega tiska o obisku grofa Ciana v Jugoslaviji

BERLIN, 21. jan. e. O priliki posredovanja zunanjskega ministra v Jugoslaviji nemški listi še vedno prinašajo vesti zunanjske tiska, zlasti italijanskih, madžarskih in jugoslovenskih in objavljajo tudi telefonska poročila svojih beograjskih rimskih in budimpeštanskih poročevalcev. Skoraj vsi listi prinašajo in komentirajo članek direktorja »Giornale d'Italia« Virginia Gayde, ki se bavi z jugoslovenskimi zadevami. »Essener National Zeitung« objavlja dopis svojega stalnega beograjskega dopisnika, v katerem poudarja, da so jugoslovenski krogi prepričani, da se bodo o priliki obiska grofa Ciana Jugoslaviji stvarno manj razpravljala posebna jugoslovenska in italijanska vprašanja, tembolj pa dalekosežna vprašanja faktilnega pomirjenja na jugovzhodu Evrope. Sinočnja izdaja »Berliner Börsen-Zeitung« objav-

lja dopis svojega beograjskega dopisnika, v katerem pravi, da med Beogradom in Rimom dozdaj še ni bilo sporazuma o kulturnih vprašanjih, a je možno, da bo tokrat sklenjen.

Razstava italijanske knjige v Beogradu

BEograd, 21. jan. e. Razstavo italijanske knjige bo jutri dopoldne otvoril italijanski zunanji minister grof Ciano. Razstavo, ki je že popolnoma urejena, bodo danes popoldne obiskali novinarji in književniki. Med razstavljenimi knjigami so tudi posebni izvodi v našem in italijanskem jeziku, tiskani v Benetkah. To bo nedvomno eden najbolj zanimivih oddelkov, sicer zelo obsežne in bogate razstave italijanske knjige.

Turčija hoče voditi aktivno politiko v tesnem sodelovanju s Francijo in državami Balkanske zveze

PARIZ, 21. jan. »Ordre« poroča iz Carigrada, da smatrajo v merodajnih turških krogih francosko zunanjo politiko za premalo odločno. Ankara stopa vedno bolj iz svoje dosedanje rezerve in se živahno zanima zlasti za razvoj odnosov med Francijo in Italijo, ker se boji nevarnosti, da se bistveno spremenijo ravnotežja na Sredozemskem morju. Zato je turška vlada zahtevala, naj turška narodna skupščina

takoj ratificira francosko-turški prijateljski pakt, ki določa, da se bosta Francija in Turčija posvetovali v vsakem primeru, kadar gre za ravnotežje na Sredozemskem morju. Turčija pa se ne misli zadovoljiti samo s tem, marveč namerava stopiti v stike tudi z vsemi drugimi državami, zlasti z državami Balkanske zveze, da zavaruje svoje interese.

Preosnova belgijske vlade

BRUSELJ, 21. jan. AA. Rekonstrukcija vlade je izvršena razen za dva portfelja. Vlada je sestavljena sledeče: predsednik vlade: Spaak (socialist), minister za javna dela: Balthazar (socialist), minister za delo in socialno politiko: Dolatre (socialist), minister notranjih zadev: Merlot (socialist), minister za gospodarstvo: Barnis (socialist), minister zunanjih zadev: Anson (liberalna stranka), prosvetni minister: Dirk (liberalna stranka), minister za narodno zdravje: Zenis (liberalna stranka), prometni minister: Mark (kriščanski demokrat), minister za kolonije: Blesover (kat. stranka), finančni minister: Janson (kat. stranka), minister za narodno obrambo: Denis (izven parlamenta). Danes se bosta popolnila še portfelja ministrstva pravosodja in poljedelstva.

Chvalkovsky v Berlinu

BERLIN, 21. jan. e. Češkoslovaški zunanji minister Chvalkovsky je prišel danes v Berlin. Ob 11. ga je sprejel nemški zunanji minister Ribbentrop, pri katerem je ostal tudi na obedu. Razgovori se bodo nadaljevali popoldne in zvečer, tako da se bo lahko še pred polnočjo vrnil v Prago.

Osnovanje propagandnega ministrstva

PRAGA, 21. jan. Na svoji današnji seji je ministrski svet razpravljal o reorganizaciji in centralizaciji celokupne poročevalske in propagandne službe. V to svrhu bo osnovano posebno propagandno ministrstvo, ki ga bo vodil minister Havelka.

Sestanek nemškega državnega zbora

BERLIN, 21. jan. e. V obveščenih krogih zatrujejo, da bo 30. t. m. seja Reichstaga, na kateri bodo na prav poseben način razpravljali nove poslance iz sudetskikh krajev. Hitler bo podal v imenu vladne izjavo, v kateri se bo dotaknil najnovejših dogodkov v notranji in zunanji politiki.

Po odhodu dr. Schachta

BERLIN, 21. jan. e. V zvezi s glasovni razširjenimi v inozemstvu, da je sprejemba v državni banki prišla zaradi nesporazumov med nemškimi gospodarskimi in finančnimi politikami, izjavljajo v polsrbnem obvestilu, da bi v primeru, če bi bili ti glasovi utemeljeni, dr. Schacht sam podal ostavko. Toda to se ni zgodilo, nasprotno pa so razlogi njegove demisijske vsebovani v pismu, ki ga je kancelar Hitler poslal dr. Funku.

Kapetan Wiedemann postane konzul v San Franciscu

BERLIN, 21. jan. e. Hitler je imenoval svojega osebnega adjutanta kapetana Fritza Wiedemanna za konzula v San Franciscu. Tja bo odpotoval v začetku februarja.

„Kalif islama“

KAIRO, 21. jan. AA. Akcija kralja Faruka za zedinjenje islama vsi arabski krogi pozdravljajo, ker splošno čutijo potrebo po tem zedinjenju. Arabci smatrajo, da bo Egipt prevzel vodstvo zedinjene arabske fronte in da bo ta akcija imela uspeh. Včeraj so za časa molitev Arabci vzklicali kralju Faruku »Živel kalif islama«.

Sodba francoskega vojaškega strokovnjaka o položaju na španjskih bojiščih

Če ne bo tuje intervencije, bo španjska državljanska vojna še dolgo trajala

PARIZ, 21. jan. h. Znani francoski vojaški strokovnjak general Michel, ki je tudi član francoskega vrhovnega obrambnega sveta, objavlja v listu »Paris Midi« daljšo studijo o razvoju španjske državljanske vojne in prihaja do zaključka, da je popolnoma napačno mnenje, da predstavlja sedanja ofenziva generala Franco že zaključek španjske vojne. Pod silo razmer je usmeril general Franco svojo ofenzivo proti Barceloni. Tu pa mora računati z zelo resnim odporom, kajti Barcelona se je že dolgo pripravljala na brambo. Dokler pa Katalonija ni popolnoma premagana, so vse Francove čete vezane na to bojišče in

nih ne more prenesti na fronto v Srednji Španiji, kjer mu prede precej trda. Tam je položaj za generala Franco toliko bolj težaven, ker je ta del republikanske fronte najbolj konsolidiran in tam tudi ni toliko pomanjkanja živeža kakor v Kataloniji. Zato bodo vojne operacije v Kataloniji trajale še več mesecev. Ker prihaja sedaj general Franco v gorate pokrajine, kjer se mora boriti tudi z vremenskimi nepravilnostmi, se bo njegovo prodiranje proti Barceloni zaustavilo. Položaj republikancev zaradi tega še dolgo ni tako brezupen, kakor to trdi Francu prilazna propaganda.

Tudi DN mora štediti

Vsi izdatki bodo znižani za 20%

ZENEVA, 21. jan. Svet Društva narodov je na današnji zaključni seji razpravljal o štednji in je odobril poročilo posebne komisije, ki je to vprašanje proučevala. Prihranki se morajo doseči pri vseh ustanovah Društva narodov in zlasti v generalnem tajnistvu, v uradu za delo in pri mednarodnem razodišču v Haagu. Z no-

vim proračunom se morajo znižati izdatki za najmanj 20 odstotkov, ker so se iz stopom nekaterih držav tudi dohodki Društva narodov sorazmerno zmanjšali. Izvajanje štednje je svet Društva narodov prepustil generalnemu tajniku. Prihodnji sestanek sveta Društva narodov bo dne 15. maja.

Dar Nj. Vel. kralja beograjskim revežem

BEograd, 21. jan. e. Nj. Vel. kralj Peter II. je podaril 100.000 din zimski pomoči za beograjske reveže. Beograjski župan Vlada Ilić se je v imenu revežev in zimске pomoči pismeno zahvalil.

Nova slovaška vlada

PRAGA, 21. jan. e. Včeraj dopoldne je predsednik republike dr. Hacha sprejel predsednika avtonomnega slovaškega parlamenta dr. Sokola v avdienci, ki je v smislu ustavnega zakona o slovaški avtonomiji predložil novo slovaško vlado. Nova vlada je bila sestavljena snoči in sicer takole: Predsednik dr. Tiso, ki je obenem ohranil resor notranjega ministrstva, finančno ministrstvo Teplansky, prosveta Sivak, pravda Vančo, promet in javna dela Turčiansky, trgovina, obrt, industrija in kmetijstvo Pružinski.

Eden bo imenovan za poslanika

Po vesteh iz dobro obveščenih krogov bo za veleposlanika v Washingtonu imenovan bivši zunanji minister Anthony Eden. Imenovan bo v kratkem, tako da bo za časa obiska angleškega kralja v Kanadi že zavzel svoje mesto. Poudarjajo, da imenovanje Edena pomeni kar najboljše zveze med USA in Anglijo, na drugi strani pa ne bo ovira izboljšanju odnosov med Anglijo in Italijo.

Bojarski kralj v Rimu

ROM, 21. jan. AA. Bojarski kralj Boris je snoči ob 22 uri prišel v Rim.

Snežne razmere

Poročilo Tujakoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, SPD in JZSS z dne 21. I. 1939

Kranjska gora-Vrhi 1515 m: —3, delno oblačno, 45 cm snega, osrejen;
Kranjska gora 810 m: 1, delno oblačno, 20 cm snega, južen;
Rateče-Planica 870 m: 3, sončno, 26 cm snega, južen;
Planica-Slatina 950 m: —1, sončno, 36 cm snega, osrejen;
Peč-Petelinjak 1400 m: —1, sončno, 30 cm snega, južen;
Pokljuka 1300 m: 2, delno oblačno, 65 cm snega, južen;
Dom na Kemi 1520 m: 0, oblačno, 50 cm snega, južen;
Gorjuše 1000 m: 3, sončno, 20 cm snega, južen;
Koča na Zelenici 1534 m: —3, sončno, 75 cm snega, južen;
Dom na Kravcu 1700 m: 0, oblačno, 50 cm snega, južen;
Velika planina 1558 m: 0, oblačno, 40 cm snega, južen;
Koča na Smrekovecu: 3, sončno, 80 cm snega, južen;
Peča 1654 m: 0, delno oblačno, 60 cm snega, južen;
Rimski vrlec 530 m: 0, delno oblačno, 12 cm snega, južen.
20. I. 1939.
Koča na Pesku 1382 m: 2, oblačno, 50 cm snega, južen;
Mosiška planina 1444 m: 1, oblačno, 90 cm snega.

ORIGINALNE NORVEŠKE SMUČAR-SKE HLAČE (Kellibosen) izdeluje krojaška delavnica O. JANKO Ljubljana, Gospeka ulica 4

CURIE, 21. jan. Beograd 10.—, Paris 11.095, London 20.73, New York 442.873, Brusel 74.825, Milan 23.30, Amsterdam 240.40, Berlin 177.20, Praga 15.16, Varšava 63.50, Bukarešta 3.25.

Pametna beseda o Poljaki in poljski politiki

V »Lidovih novinah« je napisal te dni Josef Capek (ki pa ni istoveten z nedavno umrlim velikim češkim pisateljem Karlom Čapkem) velenimiv in poučen članek o Poljski, o poljskem narodu in o njegovi zgodovini in politiki. Postopanje poljske vlade v češkoslovaški krizi je izzvalo v vsej slovanski javnosti enodušno obsojdo, v češkem narodu pa — v danih razmerah pojmljivo — vihar pritaženega ogorčenja. Človek bi torej pričakoval, da je J. Capek dal v tem svojem članku duška temu, v kritičnih septembrskih dneh pritaženemu ogorčenju. Toda ne! Nasprotno: Capek skuša s svojimi izjavami nebratsko postopanje Poljske v kritični dobi nemško-češkoslovaškega spora v septembru, ne sicer upravičiti in opravičiti, pač pa, ne predstavi v taki luči, da se zdi vsaj psihološko pojmljivo in razumljivo.

Morda bo ustreženo tudi naši javnosti, ako jo vsaj deloma seznanimo s Čapkovimi izjavami v gori imenovanem članku.

Capek piše: »Ah, da, saj takrat, pred kakimi tridesetimi leti, Poljske ni bilo, a sedaj je to velika, suverena država! Z dolgo in komplicirano zgodovino. A ta zgodovina je slavna, pa tudi nad vse grenkala. Interesi spori med vladarji in plemstvom, kralji, ki so ustanavljali in kolonizirali mesta, vabili v državo tujerodne življe, jih obdarovali s privilegiji, da bi pridobili protutež proti upornemu plemstvu, paktiranje s sovražniki, spletke in slabosti, slovanska nesloga in anarhija, cele pokrajine izročene tujcem v izkoriščanje in nato izgubljene — zares, kakor da bi čitali dogodke iz lastne zgodovine! In nato leta 1772 prva delitev Poljske, leta 1793 druga in leta 1795 tretja delitev. Zgubljena je bila na Nemčijo, Vzhodna Pruska, na Avstrijo vojvodstvo Krakovsko in Sandomiersko, Črna Rus in Galicija. Pri drugi delitvi so pripadli Prusiji Torun, Gdansk in Velikopoljska, Rusiji Bela Rusija, pri tretji delitvi pa Prusiji Poznańsko, Avstriji Krakov, ostanek Poljske pa Rusiji. Poljska država je bila zbrisana z zemljevida Evrope in poljski narod razdeljen med tri sosedne države.

Tu je treba iskreno priznati, da menda nobene drugega naroda ni zadela v zgodovini taka strašna katastrofa, tak grozen udarec, kakor poljski narod. Zastaja sapa in kri: Narod, ki je izgubil vse, kar more le narod izgubiti, svoje edinstvo, svojo domovino, ki je bil oropan vsega, kar je imel, ki mu je bilo živo telo razsekano in razkosano z udarci sablje in razmetano v plen trem tujim gospodarjem. Tu je bila narodna Kalvarija, ki je ni enake na svetu. Kateri drugi narod je pil iz takega kelih grenkobe, kateri narod je na sebi nosil tak križ in tako grozno trpel na svojem križu? In vendar ni klonil, ni se udal! Mučil se je v brezuspešnih uporih, trpel v emigraciji, ječal, kričal, preklinjal, ali hkrati zupal v besede svojih pesnikov. Pa je dočel svoje vstajenje... Res, bila je tu krivda in kazen, toda bila je tu strahotna krivica, na katero je mirno gledala Evropa.

In gotovo je, da je imela borba za svobodo, za samoohranitev, za poravnavo krivice in povrnitev prava in pravice, pa naj je bila ta borba še tako strahotna in dolgotrajna, v sebi tudi svoje senčne strani. Potrebna in sveta pravica samoohranitve in vstajanja je mobilizirala tu poleg najvišjih naravnih sil tudi manj moralne, ki so se čisto sprevrle v nasprotno brezvesten narodni egoizem. Široki ljudski sloji se niso mogli upirati rodoljubarskemu vodstvu plemstva, veleposestnikov in privilegiranih stanov, ki so si ljudstvo docela odtrgali s svojo ošabnostjo in s svojim izkoriščevanjem. Politične ugodnosti, kompromisi in dobički so ti večinom dosegali na škodo in stroške drugih. Nam, ki smo že v zreli moški dobi, je še v živem spominu, kako bolešno so naši očeti gledali in bili ogorčeni na vseskozi neslovansko politiko Poljakov v avstrijskem parlamentu, kjer so jim začasno puščali razvezane roke, da so se tem lažje in uspešneje tu na zapadu izvajali germanizacijski naklepi avstrijske vlade.

Ti malo presrečni in bratski spomini, to nasprotstvo, vse to pa je razmeroma iz nedavnega časa. V prvotni zgodovini obeh narodov tega vsega še ni bilo. Ne Poljski, ne Čehi, marveč Nemci so v onih časih usmerjali odnose obeh nas in Avstrije je znala vse to izdatno in pretirano iskoriščati. Res, Poljakom ta dvoletnost ni mnogo koristila in težko bi bili dosegli še kaj več, ako bi ne prišla velika vojna s porazom Avstrije in njenih zaveznikov in s njo nova generalna rešitev, ki je prinesla Poljakom in nam neodvisnost in svobodo, vrednote stvarne sicer, toda neprestano ogrožene od političnega in socialnega neravnotežja v Evropi, vrednote najkvalitetnejšega značaja, ki pa vsebujejo zelo resno memento.

Ta memento nam govori tudi iz zgodovine Poljske. Tu, kakor pri nas, gre za sodo slovanskega naroda, za sodo, ki je nam izmed vseh najbližji. Njegova zgodovina ima marksistarsko sličnost s našo, in ta zgodovina prav danes ni za nas samo nekako odvisna in slučajno čtivo: je v njej za nas vlevljen nauk, spjel in avtor, bodrilo in nasad.

Tožbe posestnikov, ki se jim hiše podirajo

Rudarski senat bo razpravljal o vzrokih razpadanja hiš v Zagorju — Kdo je krpil okrašenega dragocenega Valvazorja?

Ljubljana, 21. januarja. Že pred leti so tekale zanimive pravde nekaterih posestnikov iz Podkrajja pri Zagorju proti Trboveljski premožnostni družbi, ki so jo posestniki utrpeli na svojih hišah in zemljišču zaradi rudarenja. Podzemski rovi v premožnostni, izkopavanje novih rovin in jam ter zaupanje starih rovin imajo svoje posledice na površinski teren. Zidovi hiš na takem terenu dobe razpoke in se sesedajo zaradi premikanja in sesedanja zemeljskih plasti. Gibanje zemeljskih plasti na takem terenu raztrga tudi površinsko obdelovalno zemljo. Zato utrpel prizadet posestnik veliko škodo, ne glede na to, da je njih življenje zaradi podirajočih se hiš vedno v nevarnosti. V pravih posestnikov iz Podkrajja pri Zagorju se je TPD poravnala z vsemi tožniki. Zanimivo je, da hiše posestnikov, ki so se tedaj pravdali s TPD, danes sploh ne stoji več. Vse so se sesedle in porušile. Samo se razvaline pričajo, kje so hiše pred leti stale.

Preučevanjim je civilni senat ljubljanskega okrožnega sodišča razpravljal glede sličnih tožb posestnikov iz Potoške vasi pri Zagorju proti TPD. Posestniki železnik Ivan, Starič Jože, Gonič Julij in Bučevič Anton zahtevajo odškodnino za škodo, ki jo je rudarenje povzročilo na njihovih hišah in zemljišču. TPD je zavzela stališče, da rudarenje ni povzročilo dokazane škode na hišah in zemljišču, temveč je škoda nastala zaradi tega, ker stoji hiše na plazovitem terenu in je škoda naravnega izvora. Predsednik civilnega senata je bil s. o. s. dr. Šušter, prisodnica pa sodnica okrožnega sodišča Fran Gorečan in dr. Kotnik. Trboveljsko premožnostno društvo so zastopali dr. Benkovič, dr. Batič in generalni tajnik dr. Murko. Šlo je za vprašanje, ali je za razpravljanje o tožbah imenovanih posestnikov pristojen civilni senat ali rudarski senat. V tekcu razprave se je razvila zanimiva pravna debata, po kateri je civilni senat odločil, da je za razsodbo o tožbah pristojen rudarski senat in ne civilni senat. Razlogi te odločitve so pravzaprav vsi. Sodišče je smatralo, da se sedanjim veljavi civilni pravni kazenski postopek razlikuje od prejšnjega avstrijskega, ki je bil v veljavi v tistem času. Razlika v eni sami veljavi, oziroma v enem področju. V pristojnosti avstrijskega sodišča je bila razsodba o tožbah imenovanih posestnikov, oziroma zaradi večje v teh določilih se civilni senat ni smatral za pristojnega za razsodbo v pravih posestnikov iz Potoške vasi proti TPD.

Tožbe bodo torej prišle pred sodnike rudarskega senata. Razlika med civilnim in rudarskim senatom je ta, da sodijo v civilnem senatu trije sodniki, v rudarskem senatu pa sodita dva sodnika in častni sodnik iz rudarske stroke. Že prihodnji mesec bo rudarski senat razpravljal in sklepal o tem, kateri dokazi se bodo dopustili od strani tožiteljev in toženke. Razprava bo trajala več dni tudi na licu mesta v Potoški vasi. Sodišče bo moralo odločiti, ali je nastala škoda povzročila rudarenje ali naravno premikanje plazovitega sveta. Prizadete posestnike zastopata dr. Lapajne in dr. Žužek iz Ljubljane.

OE BI PRIČA PRIŠLA, BI BIL AMNESTIRAN

Pred kazenskim senatom, ki mu je bil predsednik s. o. s. Julij Fellner, se je večkrat zagovarjal neki višji državni uslužbenec, ki je po naključju zamudil amnestijo. Obtožnica ga je dožila zločina po § 270 k. z., ki seči pred pohotnezi slabostmi ali

omamljene ženske, ki niso sposobne za obrambo. Obtožnec se je zagovarjal, da ni mogel vedeti, da je dekletu slabostno. Dokazano pa je bilo, da mora človek na prvi pogled spoznati, da je dekletu slabostno, temveč tudi slabostno. Zato je bil obtožnec spoznan za krivega in obsojen na 3 mesece strogega zapora brez izgube častnih pravic. Če bi bil obsojen tudi na izgubo častnih pravic, bi bil tudi takoj odpuščen iz državne službe, tako bo prišel pa samo v disciplinsko preiskavo. Če bi pa glavna priča prišla dne 20. septembra lani, ko se je vršila prva razprava, pa je bila prelozila, bi bil obtožnec deležen prvodecembrske amnestije. Olajšanje okolnosti so bile, da je bil obtožnec vinen in da mora skrbeti za izredno številno družino.

KER NI ŠLO ZLEPA, JE POSKUSIL ZGRDA

Neki mladenič je bil obsojen pred kazenskim senatom na 3 mesece strogega zapora, ker je svoje dekletu močno sunil s pestjo v trebuh, s čimer je hotel povzročiti splav. Dekletu je najprej nosil razna abortivna sredstva, a dekletu je tablete in železila zmetalo v vodo, namesto da bi jih zaničilo. Ker ni šlo zlepa, je surovi fant poskušal zgrda. Dekle je tri mesece nato rodilo mrtvo dete. Izvedenec dr. Suher je izjavil, da sunev v trebuh ni bil v vzročni zvezi z nesrečnim porodom, zato je bil obtožnec obsojen samo po § 173/1 k. z. Obtožnica je bila okoliščina, da je skušal doseči svoj namen na prav grd in surov način.

KJE JE DRAGOCENI VALVAZOR

Že večkrat se je zgodilo, da je časopis pomagal izslediti krivca. Ljudje bero in premišlujejo ter jim včasih šine v glavo srečna misel, da bi utegnili biti v zvezi z zadevo, ki jo niso mogli razvozlati in pojasniti, človek, o katerem so čitali v časopisih. Tako je bilo tudi v primeru zagonezne tatvine dragocenih knjig iz knjižnice evangelijske cerkvene občine.

Lani poleti je upravitelj evangelijske občine govoril z župnikom dr. Schafferjem o zgodovini Slovencev. V tej zvezi je beseda našla na Valvazorja. Upravitelj se je potrudil, da bi g. župniku pokazal Valvazorja, ker je vedel, da je shranjen v knjižni omarji. Preiskal je vso omaro, toda Valvazorja ni bil nikjer. Nekdo ga je ukradel. Upravitelj je pregledal vso knjižnico in ugotovil, da so iz knjižnice še druge lepe starinske in zgodovinske knjige. Nikogar ni bilo mogoče osumiti, dokler ni upravitelj bral v »Slovenskem Narodu« o tatvini umetniške slike sv. Lucije iz Florjanske cerkve. Tedaj se je spomnil, da je videl človeka, ki je bil te tatvine osumljen in spoznan za krivega ter obsojen, nekajkrat v evangelijskem župnišču. Tako je bil odkrit pravi krivec. Župnišču je neki starinar vrnil dve bibliji in nekaj zvezkov, ki mu jih je osumljeni ljubitelj starih umetnin ukradel iz knjižnice omare v evangelijskem župnišču.

Pred senatom je obtožnec, ki je prestopal kazen zaradi tatvine sv. Lucije, trdil, da je ukradel samo tiste knjige, ki jih je župnišče dobilo nazaj od kupca. Župnišče pa je navedlo, da je izgubilo iz knjižnice mnogo drugih knjig, med temi dragoceni četrti zvezek norimberške izdaje Valvazorja iz 16. stoletja. Skupno vrednost ukradenih knjig so cenili na 5500 din. Obtožnec je bil spoznan za krivega in obsojen samo za tatvino knjig, katero je priznal, na 7 mesecev strogega zapora. Ker pa je tatvino izvršil, preden je bil obsojen zaradi tatvine sv. Lucije, je sodišče združilo kazen za sv. Lucijo s kaznijo za knjige v skupno kazen 10 mesecev strogega zapora. Morda bo tole poročilo pomagalo najti dragocenega Valvazorja, kakor je naše poročilo o tatvini sv. Lucije pomagalo izslediti tatu v evangelijskem župnišču.

DRAMA

Začetek ob 20 uri

Sobota, 21. januarja: Upaniki — na plan! Premiera. Premierska abonma

Nedelja, 22. januarja: ob 15. uri: Pika in Tonček. Mladinska predstava. Znižane cene od 20 din navzdol. Ob 20. uri: Hollywood. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol

Ponedeljek, 23. januarja: zaprt

Torek, 24. januarja: zaprt. (Gostovanje v Celju: Hollywood)

Premiera v drami. Drevi ob 20. bo premiera tridejanske veselice »Upaniki — na plan!« ki jo je napisal češki pisatelj Karel Piskor. Osrednja oseba te veselice je uradnik Jazbec — Kralj, nekak sodobni Don Kihot poštenja, ki razkrije nečedne posele svojih šefov ter izvede na svojo roko veliki udar s tem, da poplaca upnike. Delo je zelo zabavno. Poleg g. Kralja bodo nastopili: Nablocka, V. Juvanova, Gabrijelčičeva, Skrbnišek, Gregorin, Jerman, Daneš, Sever, Potokar, Bratina, Gale in Presetnik. Režiser: prof. šest. Inscenator: ing. Franz. Predstava bo za premierski abonma.

Prihodnja premiera v drami bo v soboto, dne 28. t. m. V režiji g. Debeveca bodo vpriporili veselico »Potovanje v Benetke«.

OPERA

Začetek ob 20 uri

Sobota, 21. januarja: Romy. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol.

Nedelja, 22. januarja: ob 15. uri: Pod to goro zeleno. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Ob 20. uri: Manon. Gostovanje g. Zlate Gjungenac. Izven.

Ponedeljek, 23. januarja: zaprt

Torek, 24. januarja: zaprt

Gostovanje g. Zlate Gjungenac bo zopet jutri zvečer. Fela bo naslovno vlogi iz Massenotove opere »Manon«. G. Gjungenac je prvovrstna umetnica, ki uživa povsod predvsem pa v Ljubljani velik umetniški sloves. Zato opozarjamo na njegovo gostovanje jutri v nedeljo zvečer.

Iz Višnje gore

Nenadna smrt. Tukajšnji čevljarški mojster Alojzij Pakj je nenkrat začutil, da mu postaja slabo. Sedel je na zapetku, misleč, da mu bo odleglo, pa se je nenkrat zgrudil mrtve. Zadel ga je srčna kap. Pokojnik je bil marljiv, postrleživ in splošno priljubljen. Zapuščena žena in več preskrbljenih otrok. Bodi mu lahka zemlja, težko prizadetim svojcem naše sozlatje.

Po hudi zimi se že oglašajo pomlad. Tudi pri nas je južno vreme pobralo ves sneg. Predsedajo nedeljo, ko je prišlo, se huda mraz in ko je bilo mogoče se dovolj, je prišel jutranji vlak v Višnjo goro poln ra zigranih amaterjev. Zdal je pa njihove radosti žal zaenkrat konec. Malo je verjetno, da bi nam zima praznela. Najbrž bo sneg še zapadel, in tudi zobe nas bo še. Škoda je pa vendarle, da imamo južno vreme prav zdaj, ko bi morala biti najhujša zima. Na Polzevca je sedaj kakor spomlad, teloh cvete in če poslušamo, se lahko še kar prijetno pogreje. Česa je suha in Polzevce je v avtomobilu zopet do stopne. Smučarje bo torej treba poslati doma, toda na Polzevca je lepo in prijetno tudi brez njih. Če ni smučar, so nam pa ostali nedeljski izleti.

NENAPRAVUM

— Vidi, v tojle ulici stanejo moje neveste. Številka 18.

— Kaj, že osemnajsto nevesto imaš?

Za nov gasilski dom

Naše gasilsko društvo je sedaj najstarejši v vseh gasilskih društvih, saj je bilo ustanovljeno že leta 1888. Sedanji Gasilski dom, ki stoji v sosednji ulici v našem kraju pod Stritarjevcem blizu župne cerkve, pa ne zadosti novim potrebam društva. Že nad 10 let se potegujejo na gasilski za to, da bi dobili nov dom. Vsa leta zbirajo za novo stavbo in imajo že čeden znesek zbran v hišnem. Zanimivo pa je, da ne morejo dobiti primernega prostora. Odbor bi rad postavil dom v Litiji. V poštev pride, tako meni naša skupina, le prostor za Savo. Ta pa je last našega občinskega društva. Drugi hočejo postaviti reprezentativno stavbo na prostoru, ki je last litijškega trškega odbora in leži ob križišču cest Litija, Grbin, Smarنو.

Nasi sosedje v Gradcu, to je okoliš poleg kolodvora, pa žele, da bi stal novi gasilski dom na levem svaškem bregu. Tam je dovolj ugodnih stavbišč. Gradčani so sklenili že več stav, da bo stal novi dom v Gradcu.

Jutri popoldne ob 15. bo občni zbor litijških gasilcev na Pošti. Na njem se bo med drugim obravnavalo tudi vprašanje novega doma. Zato vlada za občni zbor precejšnje zanimanje.

Denar je iskal

Ljubljana, 21. januarja. Tudi vlomilci se ravnaajo po načelu, da je treba vtepati, če želiš kaj doseči. Zdalj tudi že pri nas vianjajo pri našem dnevu. Danes je pa drzen vlomilec poskušal srečo v neposredni bližini sodišča, v veliki stanovanjski hiši v Trdinovi ulici št. 8. Najbrž je precej domač na sodišču, pa tudi v hiši je moral dobro poznati razmere.

Ga Lenarčičeva, hišnica v hiši Kmetške posejilnice v Trdinovi ulici, hodi vsak dan precej zgodaj na trg, njena sinova pa odhajata v službo, da ni nikogar doma, dokler se gospa ne vrne s trga. Vlomilec, ki je davi obiskal njeno stanovanje v prizemlju velike hiše, kjer vedno lahko sreča na stopnišču ljudi, so morale biti razmere dobro znane. Nedvomno je pa tudi strokovnjak za vlamjanje, ker je brez truda odklenil vrata predsobe, kuhinjske in še soba. Ko se je gospa vrnila s trga, se je silno prestrašila, ker so bila vsa vrata odklenjena, okno sobe na ulico odprto in v stanovanju vse premetano. Odprti so bili vsi predali, premetane celo žimnice, ker je vlomilec iskal denar tudi v postelji. Toda našel ni ničesar. Očitno se mu je zelo mudilo, ker je vse premetal nervozno in ker si ni prilastil nobene obleke in perila. Neka znanca, strežnica je klicala hišnico s stopnišča, ko je se ni bilo doma in ko je vlomilec gospodaril v stanovanju, kar ga je najbrž prestrašilo, da je raje pobežnil skozi okno, kakor da bi tvegaj s kom srečanje na stopnišču.

Zelo verjetna domneva je, da je vlomilec vedel za namero I. Lenarčiča, knjigoveza, po osamosvojitvi ter je sklepal, da imajo Lenarčičevi doma denar. Zaradi tega bo imela policija nekoliko olajšano delo.

Nase

Začetek ob 20 uri

Sobota, 21. januarja: Upaniki — na plan! Premiera. Premierska abonma

Nedelja, 22. januarja: ob 15. uri: Pika in Tonček. Mladinska predstava. Znižane cene od 20 din navzdol. Ob 20. uri: Hollywood. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol

Ponedeljek, 23. januarja: zaprt

Torek, 24. januarja: zaprt. (Gostovanje v Celju: Hollywood)

Premiera v drami. Drevi ob 20. bo premiera tridejanske veselice »Upaniki — na plan!« ki jo je napisal češki pisatelj Karel Piskor. Osrednja oseba te veselice je uradnik Jazbec — Kralj, nekak sodobni Don Kihot poštenja, ki razkrije nečedne posele svojih šefov ter izvede na svojo roko veliki udar s tem, da poplaca upnike. Delo je zelo zabavno. Poleg g. Kralja bodo nastopili: Nablocka, V. Juvanova, Gabrijelčičeva, Skrbnišek, Gregorin, Jerman, Daneš, Sever, Potokar, Bratina, Gale in Presetnik. Režiser: prof. šest. Inscenator: ing. Franz. Predstava bo za premierski abonma.

OPERA

Začetek ob 20 uri

Sobota, 21. januarja: Romy. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol.

Nedelja, 22. januarja: ob 15. uri: Pod to goro zeleno. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Ob 20. uri: Manon. Gostovanje g. Zlate Gjungenac. Izven.

Ponedeljek, 23. januarja: zaprt

Torek, 24. januarja: zaprt

Gostovanje g. Zlate Gjungenac bo zopet jutri zvečer. Fela bo naslovno vlogi iz Massenotove opere »Manon«. G. Gjungenac je prvovrstna umetnica, ki uživa povsod predvsem pa v Ljubljani velik umetniški sloves. Zato opozarjamo na njegovo gostovanje jutri v nedeljo zvečer.

Iz Litije

Odbor Okrajne hranilnice slovenskega premožnostnega društva je o 60letnem jubileju vloga Zaslavca g. inž. Pavla Koblerja. Ob jubileju svojega dolgotrajnega predsedništva je posetil celokupni upravni in nadzorni odbor. Gospa Marija Jenkova mu je bila krasen soplek svetja, prepleten z narodnimi travki in spominskimi napisom. Predsednik nadzornega odbora g. dr. Ivan Grabič pa je naslovil na jubilej iskrene čestitke ter čestlil njegove zasluge za Okrajno hranilnico in posojilnico.

Za spomenik kralju Aleksandru. Litijsko sokolsko društvo je pozivilo akcijo za postavitev spomenika blagopokojnemu kralju Aleksandru. Našt so hoteli ureiniti že pred leti, spremembe osebnega značaja v odboru, ko sta bila premeščena v zadnjem času kar dva naša starosta, pa so to preprečili. Prvi odbor za postavitev spomenika je povabil že lani v Litijo kiparja g. Pirnata Nika in stopil z njim v dogovor glede izdelave spomenika. Litijski spomenik bi naj bil vlit po modelu, ki je bil izdelan za kraljev kip na ljubljanski univerzi. Sedanji odbor pod vodstvom staroste br. Vojka Štribarja je že pričel nabirati denarna sredstva.

Predavanje o umni kurjerji. Društvo rejcev malih živali, ki mu predseduje Ignacij Kifer, priredi jutri predavanje o kurji reji. Predavanje bo v ljudski šoli. Predaval bo poslanec banske uprave iz Ljubljane. Po predavanju, ki bo zanimalo prav gotovo vse naše rejce malih živali, pa bo redni letni občni zbor. Društvo rejcev malih živali je dobilo za svoje marljivo delovanje v korist našega malega človeka podporo od litijske občine. Ker so v našem društvu vključeni tudi občani iz drugih občin našega sreza, bi bilo umestno, da podprto naše rejce tudi ostale občine.

Tri komisije ob Savi. Pristojno oblastvo je odredilo za 19. t. m. tri komisije. Merodajni činitelji in mejaši so si ogledali že postavljene skarpi pri čevljarjem mojstru g. Blažu Kimovcu v Gradcu in zidarjem mojstru g. Niku Krlhikarju, istotam. Obenem je bil ogled vsakega brega v Litiji pod hišo g. Potokarjeve, ki si namerava postaviti obrambno skarpo.

Iz Trbovelj

Čestna dela v Trbovljah. Zadnja leta je bila tukajšnja banovinska cesta na več mestih temeljito preurejena, zlasti tam, kjer je radi ožine in ostrih ovinkov ovirala promet ali pa je bila ogrožena varnost ljudi na teh mestih. Tako se je predlanskem in lani temeljito preuredila in prelozila v Trbovljah od spanca do stare občine, dalje od Podmeje proti Savinjski dolini na eni in proti Trbovljam na drugi strani, lansko leto pa se je omilili ostri ovinki pri g. inž. Dimnik, ki je resno ogrožal in promet. V letošnjem letu pa se namerava razširiti banovinska cesta tudi v Gaberskem in nad gostilno Škrat, kjer je razširitve res najbolj potrebna. Z delom na preureditvi teh cestnih odsekov se bo po vsej priliki pričelo že spomladi in bo pri teh delih našlo zaposlitev zopet večje število brezposelnih. Govori se tudi o nadaljevanju začetih del na cesti Trbovlje—Bevsko—Slačnik, vendar krediti za to še niso odobreni. Vse torej kaže, da bo tudi v letošnjem letu izvršenih v naši dolini več javnih del, pri katerih bo našlo delo večje število brezposelnih mladine in če pristojno še stavbna dela, kakor novi občinski dom in druge stavbe, katerih gradnja je v naši dolini na vidiku, potem lahko rečemo, da bo tudi letos preko poletja preskrbljeno, da dobe delavoljni brezposelni vsaj za nekaj mesecev zaposlitev.

Slovenska tragedija je naslov igre, ki jo uprizori Mrakovo gledališče iz Ljubljane v nedeljo 22. t. m. ob 16. uri v tukajšnjem sokolskem domu. Večini Trboveljčanom ta igralska skupina ni znana, čeprav je že marsikje nastopila z večjim ali manjšim uspehom. Pravijo, da bo naslov igre »vlekle« in da bo pravzaprav največ radi »firbece« obisk dober. Radovednost je pa stara dobra navada. Trboveljčanov in s to računajo tudi igralci Mrakove igralske skupine.

Tudinski gasilci bodo imeli v nedeljo 22. t. m. ob 16. uri v svojem domu na Vodah letni občni zbor. Je to ena najbolj discipliniranih gasilskih edinic v našem srezu, ki si je v vztrajnem in požrtvovalnim delom ustvarila tehnično najbolj izpopolnjeno gasilsko opremo s popolno motorizacijo vozovnega parka in strokovno do popolnosti izveženega gasilsko moštvo, ki je v danih primerih kos vsaki še tako težki in nevarni nalogi. Ceti želimo tudi v naprej najlepše uspehe v delu za pomoč ogroženemu bližnjemu.

Konjska smrt. Konjska smrt je bila v oktobru lani ugotovljena pri posestniku Forte Jožetu v Lokah, zaradi česar je oblast odredila stroge varnostne ukrepe proti razširjenju. Zlasti je prepovedala izdajanje živinskih potnih listov za vse vrste kopitarjev v Lokah in Četah, kjer se je pojavila pri posestniku Jožetu Polancu v Rečici občini Loka pri Zidanem mostu, katerih dvočrta so stavljena pod strogo zaporo. Prekrški teh odredb se bodo strogo kaznovali.

Iz Slovenjgradca

Nenavadna goljufija. V slovenjgradsko Okrajno hranilnico je prišla po obvestju, ki jih ima dobiti za denar, naložen na njeno nezakonsko hčerko, 38letna hčerica Antonija Kotnik iz Legna. Ravatelj posojilnice g. Milan Šmid je Kotnikovi takoj v redu izplačal 440 din obresti, nakar je bil takoj zaplenjen z neko drugo stranko. Med tem časom si je Kotnikova na nerazumljiv način ponovno prisvojila plačilni list in ga izročila v izplačilo uradniku hranilnice g. Ivanu Vaupotu, ki ji je seveda brez nadaljnega izplačila ponovno 440 din. Šele pri večernem zaključku je prišla goljufija na dan in pod težo indicov je končno Kotnikova orožništvo prisiljena goljufijo. Kotnikova je ves denar že potrošila in je bila danes izročena sodišču.

Z Jesenic

Oj ta tiskarski štamp. V šlanku »Jesenice« dobe veliko in moderno bolnice, ki je izšel v četrtki na 4. strani našega lista nam je tiskarski škrat napravil velike neurednosti. Namesto besed: »Protičberku« lozni dispenser ponuja v neki kuhinji brez okna« je objavljeno v neki kuhinji in namesto izdati paviljon, je bilo napisano izdati paviljon. Čestl. čitatelje prosimo, da tej napačnosti oprejo.

Boleznica

KOLENDAR
DANES: Sobota, 21. januarja katoličani: Janja, Nena
JUTRI: Nedelja, 22. januarja katoličani: Vincenc

DANAJNE PRIREDITVE
KINO MATICA: Vragi neba
KINO SLOGA: V zarji slave
KINO UNION: Knežinja Tarakanova
KINO MOSTE: Strah in Valček na ledu
KINO ŠIAKA: Rumena zastava
DRUŠTVO »SOCA« predavanje dr. Alojzija Zalokarja o zgodovini ljudskega zdravja v Jugoslaviji ob 20.30 v salonu pri Levu

CMD DRUŽABNI VEČER s plesom v veštid dvorani Kazine
SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE: »Dobri vojak Švejk« ob 20.15 Mestni dom
FILOZOFSKO DRUŠTVO: predavanje dr. Emila Hrovata »Slutnja in intuicija« ob 18. v mineraloški predavalnici na univerzi

PRIREDITVE V NEDELJO

KINEMATOGRAFI ISTI SPORED
SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE: »Dobri vojak Švejk« ob 20.15 Mestni dom
LUTKARSKI ODESK ČESKOSLOVENSKE OBCE »Robinson Crusoe« ob 15. v Narodnem domu

DEŽURNE LEKARNE

DANES IN JUTRI: Mr. Sušnik, Marijin trg 5. Kuralt, Gosposvetska cesta 10 in Babinec ded., Cesta 29. oktobra 31
MESTNO DEŽURNO ZDRAV. SLUŽBO bo opravljal od sobote ob 8. zvečer do ponedeljka do 8. jutraj, mestni višji zdravnik dr. Marjan A. hč. in, Korytkova ul. 18. telefon št. 36-24.

Iz Ljutomera

Mura je zopet plovna. Radi hude zime preteklih tednov je bil radi debele ledene plošče, ki je pokrivala strugo, plojni promet preko Mure nemogoč. Tako se je mogel ves promet s Prekmurjem vršiti le čez mostove v Veržeru, Radgoni in Murskem Središču. Šele te dni, ko je izginila po južnem vremenu ogromna ledena plošča, se je začel promet preko Mure tudi z brodovi, dočim se je vršil do južnega vremena v krajih, kjer ni mosta, neovirano po ledu.

Valilna jakea štajerskih kokoši. Tudi letos morejo interesi naročiti valilna jakea štajerskih kokoši. Naročila sprejemajo kmetijske organizacije, občine in šolska vodstva, do konca tega meseca. Istočasno z naročili je treba poslati tudi denar za jakea, ki so radi subvencije banske uprave in sreskega kmetijskega odbora po 50 par.

Naša meščanska šola. Naša meščanska šola, ki je pred leti obhajala 10-letnico, si je pridobila sloves dobre podedelne meščanske šole ter je dala že lepo število absolventov, ki zavzemajo danes v javnem življenju že lepa mesta. Vsa leta pa je bilo tu tudi dovolj učiteljskih moči, kar smo ob koncu leta spoznali pri dobrih uspehih učencev. Kako pa je letos? Kljub pomankanju učnih moči je bila letos v začetku šolskega leta s šole premeščena še ena učna moč tako, da morajo danes ostale učne moči opravljati isto delo s prekomernim številom ur, poleg tega pa ima prvi razred le vsak drugi dan pouk. Na vprašanje, kaj se bodo učenci naučili, je odgovor lahek. Očitno se, da se posveča ravno ljutomerski meščanski šoli tako malo pozornosti.

Iz Maribora

Dvojni jubilej bo obhajal jutri v krogu svoje družine poštar Franc Emeršič. Obhaja 60 letnico svojega življenja in 35 letnico zveste ter neprekinjene službe pri pošti. Jubilar je vkljub svojim letom še mladeniški čil. Trdi, da ga je naporna postarska služba celo utrdila. Se mnogo let srečnega življenja!

Mariborski svinjski sajam 20. t. m. Pripravljen je bilo 179 svinj. Povprečne cene so bile: 5 do 6 tednov stare 80 do 100 din, 7 do 9 tednov 110 do 130, 3 do 4 mesece 280 do 340, 5 do 7 mesecev 350 do 450, 8 do 10 mesecev 490 do 550, leto dni stare 780 do 1010. Mesne cene so bile: 6.50 do 9, oziroma 9 do 11.50. Prodajen je bil 101 komad.

Zgorela je domačija posestnika Josipa Benka v Rogoznici. Škoda znaša nad 35.000 din.

Desno nogo si je zlomil, ko je padel na parketu, 43 letni Jože Gerbič, lastnik menjalnice na Aleksandrovi cesti.

Neverjetna lahkomiselnost. H kmetici Antoniji Frasovi v Orehovi vasi je prišla neka ciganka, ki je dejala, da zna čitati usodo iz njenih rok. Ko si je ogledala roke Frasove, je dejala, da je hiša začarana po krivdi zlobnih sorodnikov. Zahtevala je 500 din, češ da bo pregnala zlo usodo. Frasova, ki je bila sama revna, si je izposodila 500 din. Ciganka je nato zahtevala še dve jajci, ki jih je razbila na tleh, na katerih je obelžal kamen. Pripomnila je: Zdal ko se je pojavil kamen, ti lahko pomagam, sicer ti ne bi mogla. Potem je zahtevala še dve črni sveči, ki je morala zanje plačati Frasova 100 din, a naposled si je izposodila še 200 din. Ko ji je Frasova izročila še ta denar, je ciganka odšla, češ da pride drugi dan ob pol 11 zopet in jo bo rešila zle usode. Seveda o nji ni bilo več ne duha ne sluha. Frasova je šele zdaj spoznala, da je naselila in je sleparijo prijavila orožniškom.

Predstojništvo mestne policije v Mariboru sporoča, da bo redni letni pregled vseh motornih vozil iz Maribora po zato določeni komisiji, dne 25. in 26. januarja 1939 ob 15. na dvorišču mestnega avtobusnega podjetja v Plinarniški ulici v Mariboru. Vsi lastniki motornih vozil iz Maribora se pozivajo, da pripravijo v določenem času in kraju vsa svoja motorna vozila radi pregleda. Vsak lastnik motornega vozila lpa prines

SENZACIJA!!!

Jubilejni šlager Metro-produkcije!
Največji letalski film v zgodovini
kinematografije!
Junaki med nebom in zemljo!

VRAGI NEBA

CLARK GABLE — MYRNA LOY — SPENCER TRACY

Premiera kino Matica 21-24

Danes ob 16, 19, in 21. uri, jutri, v nedeljo, ob 11. dop. in ob 3, 5, 7 in 9. uri zvečer.

Številke iz hiše pokore

Za hrano jetnikov je izdala ljubljanska jetnišnica lani 388.341 din — število jetnikov spet narašča

Ljubljana, 21. januarja. Mrzlo človeka sprejeti, ko vstopi v hišo pokore, v katero se pride skozi glavni vhod na Miklošičevi cesti. Hiša ima velika okna, toda zamrežena so. Mrčno je v hodnikih in neprijazno. Hiša pokore? Morda za prav majhen odstotek tistih, ki se za njimi zapro železna vrata. Morda za tiste, ki so prvič gostje te hiše. Za vse druge je pač kaznilnica ali jetnišnica, v kateri morajo odsedeti prisojeno jim kazni. Nič več in nič manj. Kajti kaznovanje pogloblja prav redke izmed ljudi, ki so prišli navzkriž z paragrafi kazenskega zakonika. Zgodovina prava dokazuje, da je kaznovanje bilo od davnih časov v glavnem nekakšno socialno maskevanje in socialna samoočistila po načelu »zob za zob« v skladu z nagoni posameznika in zajednice, ki skuša zatreti in odpraviti, kar ruši ravnotežje, mir, varnost in razvoj posameznika ali skupine. Pozneje je socialno kaznovanje dobilo globlji pomen od vere kot pokora, očistitve, sprava z najvišjim bitjem in tako dalje. Moderna doba je združila te pojme s pojmi poglobljevanja, vzganjanja in podobno.

Vrščilec dolžnosti upravitelja ljubljanske jetnišnice g. Spreitzer nas je ljubeznivo sprejel in nam je radevolno povedal, kako je teklo življenje v hiši pokore lanske leto.

V teku lanskega leta je bilo v ljubljanski jetnišnici povprečno 316 jetnikov, obsojencev, priporočnikov in preiskovancev. V primeri z l. 1937. je bil povprečni stalež večji za 67 ljudi. V celnem lanskem letu je znašalo število prehranjevalnih dni ali porcij 110.163. Prehrano vseh jetnikov v teku lanskega leta je v denarju znašala 388.341 din. Za vsako porcijo računajo v jetnišnici povprečno 3,52 din na dan. To je samo hrana. Jetnik pa porabi tudi luč, kurjavo in drugo. Celotna režijska na vsakega jetnika se računa dnevno na 8 din. Kdor je obsojen za plačanje stroškov za izdrževanje kazni, plača torej za vsak dan, ki ga odsedi, po 8 din. Pri večini jetnikov so ti stroški seveda neizterljivi in jih plača državna blagajna.

Hrana ni iz samega ričeta, kakor ljudje mislijo. Zjutraj dobe gostje v tem hotelu prežganko, ob sredah in nedeljah pa črno kavo. Kosilo obstoja iz tečne domače hrane. Meso dobe jetniki samo ob nedeljah in praznikih. Za večerjo pa dobe vsi primerno juho. Večerjo so vpeljali v ljubljanski kaznilnici šele po vojni. Do preračuna so jetniki hodili za večerjo spat.

Kruha dobe jetniki tudi dovolj. Pred vojno je ljubljanska jetnišnica dobivala komisni kruh iz Celovca, sedaj ima svojo

parno pekarno in peče doma kruh. Mladi in zdravi jetniki dobe na dan 560 gramov kruha, ki je narejen iz mešanice koruzne in pšenične moke. Bolni in starejši jetniki dobe bel pšenični kruh.

Zanimivo sliko o kriminalnosti v občini ljubljanskega sodišča nudijo številke o gibanju gostov jetnišnice. L. 1919 je bilo v jetnišnici povprečno 216 jetnikov dnevno, l. 1920. je bil obisk že večji, dnevno povprečno 321. Tudi naslednje leto je število naraslo na povprečno 333 jetnikov na dan. Po l. 1921. je število jetnikov začelo padati in je doseglo l. 1930. najnižje število. Tega leta je bilo v jetnišnici povprečno samo 192 jetnikov dnevno. Potem pa se krivulja dnevnega staleža dvigne. L. 1931. je znašal povprečni dnevni stalež 228 oseb, l. 1932. že 277, l. 1933. pa 355, ter je dosegel l. 1934. rekordno število ali maksimum 357 jetnikov povprečno dnevno. Leta gospodarske krize so prignala v jetnišnico največ spornikov. Za mnoge je bila jetnišnica v teh letih dobrodelni zavod. Dobili so delo in hrano ter streho nad glavo.

L. 1935. je znašal povprečni dnevni stalež 319 jetnikov, l. 1936. je stalež že padel na 300, l. 1937. pa na 249. V teku lanskega leta pa se je zopet dvignil na 316 oseb. Po veliki krizi v letih konjunkturalne padla tudi kriminaliteta. Kader delinkventov tvorijo v večini tatovi in vlomilci. V zadnjih treh debelih letih so se lažje prebili skozi življenje, ne da bi kradli in vlamjali. Lansko leto pa je bila prilika za zaposlitev že manjša in zato je tudi število jetnikov naraslo. Zalostno dejstvo je, da tvorijo prirastek večinoma mladi ljudje, zlasti pa mlajši in starejši mladotletniki. Tudi sodna statistika kaže, da je naraslo število ovdob in obsodb mlajših in starejših mladotletnikov.

Obsojencev okrajnega sodišča v Ljubljani je bilo ob koncu l. 1937. v jetnišnici 35. v teku lanskega leta je znašal prirastek 1700. Večina je v teku leta kazen odselela, tako da je ostalo ob koncu l. 1938. v jetnišnici le še 34 obsojencev. Obsojencev okrajnega sodišča v Ljubljani je bilo ob koncu l. 1937. v jetnišnici 276, med lanskim letom jih je prišlo zraven 2028, ob koncu l. 1938. jih je od tega ostalo 257 v jetnišnici, ker kazni še ni bila prestana. Uprava jetnišnice je začela sestavljati vzorno statistiko o vseh podrobnostih življenja v zavodu. Za vsak mesec napravijo diagrame o staležu in podobno. V zimskih mesecih se krivulja gostov močno dviga, v letnih mesecih pa pada. V poglobljevalnici je zdaj okrog 50 gojencev.

Jadrarno letalo je skonstruiral

Lep uspeh lajka, prometnega uradnika Alfonza Skoka na Zidanem mostu

Zidani most, 20. januarja. Kakor so naši železničarji na Zidanem mostu zastavili vse svoje sile, da premagajo težave izredno velikega prometa, tako se je porodila misel v prometnem uradniku g. Alfonzu Skoku, da ustvari v svojem že itak skromno odmerjenem prostoru, model jadrarnega letala, ki naj bi vzbudil zanimanje naše mladine za letalstvo.

Ze v počitnicah se je vrgla mladina na izdelavo papirnatih modelov, kar je dalo g. Skoku iniciativo, da se je lotil kot laik izdelave jadrarnega letala, katerega prvi poskus na Brišah pri Zidanem mostu je te dni uspel zelo zadovoljivo. Če bi bil le poldrugrat večji, bi služilo to letalo izurjenemu pilotu, da bi lahko letal po zraku in se z njim spustil na določeni kraj.

Model je zahteval izredno veliko vztrajnega dela ne le v izdelavi posameznih delov, ampak tudi v njegovi sestavi in lepiljenju. Najprej je model narisal na lepilni plošči s tlo in narisom na ravno desko, ki je obenem služila za obdelavo potrebnih profilov in letvic. Pri delu je največ rabil listno žagico, razne oblike pil, steklo, rapšo, mrzli klej, vrvice za vezanje. Kakopak ni manjkalo šestila, merila, kotomera in še drugih potrebnih reči.

Po dobavi raznega lesa in po izgotovitvi načrta je prišel z izdelavo modela, ki obsega iz 165 delov (!). Model obstoji iz treh delov: krilo, trup in višinsko krmilo. Krilo in višinsko krmilo sta pritrjena med poletom na trup po treh gumijastih trakih, ki omogočajo izbiranje predmetnih delov v zraku. Stransko krmilo je sestavni del trupa in omogoča letalu v zvezi z grobovnan nad trupom polet v ravno smer proti

vetru in s tem tudi namen, da doseže pri popolnoma mirnem zraku približno 9 km dolžine in 850 m višine. Krilo ima po sredini dve glavni letvi, ki sta v pari upoginjani, v sredini za 100 mm navzgor in 200 mm nazaj in obstoji iz 126 delov, med temi 72 profilov, ki so med seboj vezani z obema srednjima letvicama, poleg tega pa tudi s prednjo in zadnjo. Sprednja se lomi trikrat in preide pri 16. do 17. profilu v bambusni lok, a zadnja stiriokrat, a se steke pod ojačeno vezano ploščico zopet v bambusni lok. Vse te letvice prehajajo od 9. profila iz 5 mm debeline polagoma proti koncu krila v 2 mm.

Profilni na krilu so iz vezanih plošč mahagonija v 0,8 mm debelini, a profil v trupu iz vezanih plošč »Sambor« v 1,2 mm jakosti. Model tehta 820 g. Razpeta kril je 220 mm, dolžina pa je 1,54 m. Težišče modela je pod 5. profilom, kjer je tudi pritrjen kavelj za fračo pri naletu.

Model je bil te dni kot rečeno že preizkušen na Brišah. Ker se ni izgotovljena preobleka kril in trupa, je bil provizorično prevlečen z japonskim papirjem. Startal je pred očmi konstruktorja g. Skoka in številnega občinstva popolnoma brezhibno. Kljub terenskim nepravilnostim je letalo pristalo nepoškodovano. Ta polet se je vršil le zaradi preizkušnje in uravnave višinskega krmila, kar se je v polni meri posrečilo.

Model je razstavljen v izložbi trgovske hiše Stermečkega v Celju, kjer si ga lahko vsakdo ogleda. Ob prvi priliki pa ga bo prinesel g. Skok v ljudsko šolo na Zidani most in v Radeče, kjer ga bo pokazal naši mladini ter obenem razložil sestavne dele in funkcijo njegovega poleta. S tem bo vzbudil v mladini zanimanje za jadrarno letalstvo.

Ko bodo končana še oblačila dela skeleta, bo izvršil konstruktor prvi polet nekje na kamniškem polju, o čemer pa bomo še poročali.

Iz Celja

—c Zanimivi koncert zboru Kromatičnih harmonik. Diklji iz Celja in Ptuj bodo privedli v nedeljo 22. t. m. ob 16. v celjskem gledališču koncert zboru kromatičnih harmonik. Čisti dobitki je namenjen Diklji kraljici v Celju. Udeležite se tega svojevrstnega koncerta v čim večjem številu!

—c Uprizoritev »Hollywood« v Ljubljani. Lani drama po uprizorila v torek 24. t. m. ob 20. v celjskem gledališču učnokomedijsko komedijo Romana Niewiarowicza »Hollywood« v režiji g. Bratka Kretza. Sodelovali bodo ga. Mira Danilova ter gg. Jan, Debevec in Kralj. Predstava je za abonm. Neabonenti dobijo vstopnice v predprodaji v knjižarni Skomlčeve tiskovne zadruge.

—c Šolska predstava sv. Save. Na dan sv. Save v petek 27. t. m. ob 9. urah bo predstava v pravoslavni cerkvi sv. Save. Po

službi boji bo krenila procesija v telovadnico I. drž. narodne šole, kjer se bo pričela ob 10.30 solska predstava z blagoslovljenjem vode in rezanjem kolača. V četrtek 26. t. m. bo ob 17. v pravoslavni cerkvi bodenje (večernja z jutrenjo).

—c Gasilski tečaj. Gasilska zajednica bo priredila v gasilskem domu v Celju strokovni tehnični tečaj, ki bo trajal od 24. do 28. t. m.

—c Kondorova razstava v Celju. Znani slovenski karikatelist Ladislav Kondor bo otvoril v četrtek, 26. t. m. v Celjskem domu razstavo svojih del.

—c Pregled motornih vozil za mesto Celje in celjski srez bo v soboto 28. t. m. ob 8. zjutraj dalje pred mestno garažo na Sp. Lanovcu. Lastniki motornih vozil, ki še niso prijavili svojih vozil v registracijo, naj to storijo čimprej.

—c Tri ne-reče. Ko se je vračal 7letni posestnik sinček Ivan Povh iz št. Janja pri Velenju v sredo iz šole, je padel tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo pod kolonom. Pred dnevi je padel 24letni sin preužitkarice Ivan Šporn iz Šmartnega

ob Paki pri spravljaju lesa v gozdu in si zlomil levo ključnico. V ponedeljek je padla 10letna posestnikova hčerka Pavla Arzenškova z Ravgora pri škofji vasi na poldnevnih tleh in si zlomila desno ključnico. Vsi trije ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

—c Vrtina v Podčetrtku. V noci od srede na četrtek je vlomil neznan storilec v lekarno mag. ph. g. A. Iskre v Podčetrtku. Vlomilec je odstranil mrežo z okna laboratorija in zlezal v notranjost. Iz predala prodajalne mize je ukradel 150 din gotovine in odnesel tudi morfil, ostale strupe pa je pomešal in pustil v lekarni. Škoda znaša okrog 500 din. Orožništvo je vlomilcu že na sledu.

—c Zaključek bolničarskega tečaja. Srečni odbor društva Rdečega križa v Celju bo zaključil bolničarski tečaj z javnimi izpiti, ki se bodo pričeli v nedeljo 22. t. m. ob 9. dopoldne v predavalnici v Zdravstvenem domu v Celju.

—c Nočno lekarniško službo ima od sobote 21. t. m. do vštete petka 27. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

Posledica alkoholizma so premajhna stanovanja

Zakaj mora v Ljubljani marsikdo še vedno stanovati v pretesnem stanovanju

Ljubljana, 21. januarja. Pred dnevi je neki list obširno pisal o alkoholnem vprašanju kot naši največji narodni nesreči, ki upropača ne samo naše narodno premoženje, temveč slabi tudi duševne sile, tako posameznika, kakor družine in človeške družbe sploh. Resničnost teh trditvev leži na dani, zato jo mora vsak razsodni človek podpisati z obema rokama, bodisi inteligent kakor tudi zadnji delavec.

Pobudo za te vrstice pa mi je dal omenjeni list s svojim podnaslovom: — Krivice socialnega reda — kjer pravi: — Ugotovljeno je, da je stanovanjsko vprašanje v tesni zvezi z alkoholizmom. — Toda to tezo je člankar postavil na glavo s tem, da je zapisal: — Pretesna in premajhna stanovanja so čisto vzrok pospeševanja alkoholizma. — Ta trditvev pa bi se morala glasiti, da bi bil žebelj zadet na glavo, ravno obratno, to je — alkoholizem je čisto vzrok pretesnih in premajhnih stanovanj.

Da je ta moja trditvev v pretežni večini primerov pravilna, hočem dokazati na podlagi povojnega stanovanjskega vprašanja in s tem zvezano gradbeno delavnostjo.

Znano je, da imamo v Ljubljani približno 4.500 po vojni zidanih hiš. Med tem jih je morda 10%, ki niso bile zgrajene iz potrebe, temveč iz raznih drugih razlogov. Ostalih 90% pa lahko trdim, da je bilo sezidanih zato, ker so njihovi graditelji stanovali s svojimi družinami v — premajhnih in pretesnih stanovanjih ali pa so bili brez stanovanj. Po mnenju pisca omenjenega članka, bi bili vsi ti ljudje imeli dovolj vzroka, da bi bili postali alkoholiki, kar pa se hvala bogu ni zgodilo.

Nasprotno! Ti ljudje so v Ljubljani rešili po vojni tako pereče stanovanjsko vprašanje ter spremenili Ljubljano iz dolge vasi v res lepo in veliko mesto, obenem pa izredno ojačili davčno moč države in drugih javnih institucij ne glede na to, da je bilo pri tem delu zaposlenih nešteto delavcev in obrtnikov. Kdor se zamisli v to, da bi bila Ljubljana brez podjetnosti teh ljudi še danes samo dolga vas, polna barak, različne golazni, tuberkuloze in nemorale, ni nič čudnega, če mu vzkipi žolč, ko vidi, kako se napram tem ljudem postopa.

Značilno pri tem je tudi dejstvo, da pripadajo ti podjetneži v pretežni večini najnižjim slojem prebivalstva. Zato bi bilo še bolj opravičljivo, ko bi bili zagazili namestu v gradbeno podjetnost, v močvirje alkoholizma. Toda ta armada, lahko jih

imenujem samoodpovedance, ne pozna drugega kakor delo, skrb in dolžnosti. Vsako razvedrilo, kakor gledališče, kino in druge zabave so jim popolna »spanaka vas«. Če se ta ali oni zmoti, da v nedeljo popoldne popije četrtinko dalmatince, že istočasno tudi računa in premišljuje, kje bo prišlilnil ta dva dinarja, ki ju bo zdaj po njegovem mnenju brez potrebe zapravil.

Sicer ne maram nikomur ničesar očitati, ker živemu človeku se lahko vse pripeti, poudarjam pa: marsikdo, ki je med vojno in prva leta po vojni, stanoval udobno, stanuje danes v — pretesnem in premajhnem stanovanju — zaradi svoje lahkomišelnosti in alkoholizma. In ravno takšni ljudje se v prvi vrsti razburjajo nad svojimi bavišnimi tovariši, ki so sedaj posestniki zadolženih hiš, češ da zahtevajo previsoke najemnine ter kličejo na pomoč državo, da naj jih štiti s stanovanjskim zakonom. Od mestne občine pa zahtevajo, naj jim gradi poceni stanovanja, sveda zopet na račun davkoplačevalcev njihovih nekdanjih tovarišev, ki žive trezno in solidno. Priznati moram, da mestna občina tem njihovim zahtevam preko svojih moči ugodiva.

Pri tem se mi nehotе vsiljuje vprašanje: Ali ne bi bilo bolje, da bi bili tudi mi, posestniki novih hiš, živeli lahkomišelnost ter pustili drugim skrb za gradnjo naših stanovanj, namestu da smo štedili in si povsod pritrgovali menda samo zato, da nas sedaj na merodajnih mestih smatrajo za veržnike, ter se napram nam tudi temu primerno postopa? Nič zato, če bi tudi Ljubljana imela svojo Jatagan malo, boljše bi bilo za nas, kakor pa da je lepo, snažno in prikupno tujskoprometno mesto, ker od te lepote se nam niti enkrat ne napolna želodec. Vse to pa ima Ljubljana po zaslugi tistih ljudi, ki so po mnenju pisca omenjenega članka imeli vzrok postati pijanci, pa so se v svojo škodo obrnili v nasprotno smer.

Pri tem pa naj omenim še nekaj, kar je tudi jako značilno. Pretežna večina ljudi, ki so gradili svoje hiše, ni rojena v Ljubljani, temveč se je priselila, kakor pravimo, s trebulom za kruhom. Med njimi najdemo zelo veliko Dolenjcev in Štajercev, manj pa je Gorencjev in Notranjceev. Precej znatno število je tudi vojnih beguncev iz Primorja in Krana, nekaj pa je celo tujih državljanov. Vsi brez izjeme pa so v Ljubljani dobri davkoplačevalci.

Tudi o tem imam svoje mnenje, ki ga bom ob pravi priliki povedal.

Janko Kos

Kafilerija in priprava za izdelovanje katrana

Dve važni in za Ljubljano zelo potrebni napravi se nam obetata

Ljubljana, 21. januarja

Ljubljana dobi dve važni in v zdravstvenem pogledu potrebni napravi; župan dr. J. Adlešič je včeraj, ko je novinarjem razlagal osnutek mestnega proračuna, napovedal, da bo mestna plinarna dobila napravo za pridobivanje katrana in da je v osnutku proračuna določena tudi anuiteta za odplačevanje posojila, ki ga bodo najeli za zidanje kafilerije.

Obe napravi sta za Ljubljano zelo potrebni, čeprav se to morda ne zdi na prvi pogled. Kaj je kafilerija? Naprava za predelovanje mrhovine v porabne snovi, lahko bi rekli neke vrste kemično tovarna, ki izdeluje iz »ničvrednih« odpadkov, ki se jih nabira mnogo zlasti v klavnicah dan za dnem, in iz mrhovine, ki jo pokopava konjač, potrebne produkte.

Pokopavanje mrhovine je postala v Ljubljani že kočljiva zadeva; živalsko pokopališče je v Mestnem logu na konjačevem zemljišču. Ko se je mesto razširilo tudi na Mestni log in so nastale mnoge nove ulice s številnimi hišami med Cesto na loko in trnovsko cerkvijo, so se ljudje začeli čedalje pogosteje pritoževati nad bližino pokopališča za mrhovino ter se bati za svoje zdravje. Mnogi so trdili, da se širi polet od živalskega pokopališča neznošen smrad, ki privlači muhe. Ne moremo reči, ali je mrhovina, sicer dovolj globoko zakopana, smrdela tako nevarno, nedvomno pa je, da pokopavanje mrhovine v bližini stanovanjskih hiš ni primerno in je v resnici škodljivo zdravje ljudi, veči ali manj. Razen tega pa je bilo zavrženih mnogo koristnih su-

rovin, ki jih v drugih državah že dolgo uporabljajo z velikim pridom.

V podrobnosti o donosnosti kafilerije in stroških zanjo se ob tej priliki ne bomo spuščali, lahko pa rečemo, da bo investicija kmalu odplačana in Ljubljana bo dobila napravo, ki je potrebna zaradi javnega zdravstva. Posojilo za kafilerijo bo znašalo 910.000 din.

Tudi naprava za pridobivanje katrana, ki bo baje spomladaj že v obrsti, je potrebna iz zdravstvenih razlogov in ne le gospodarskih. Ni nam treba posebej dokazovati, kako silno je potrebno, da Ljubljana dobi, če ne tlakovanih, vsaj katranizirane ceste. Dolžina ljubljanskih cest je zelo velika glede na število prebivalstva, odnosno gostoto prebivalstva. Tlakovanih cest je še vedno le nizek odstotek, čeprav je doslej občina investirala v ceste zelo mnogo. Izkazalo se je, da je katraniziranje cest najcenejši način za odpravo praše, čeprav je treba katranizirane ali spramkeirane ceste redno popravljati. Katraniziranje cest je najbolj priporočljivo, kjer je manj voznega prometa. To se je izkazalo tudi v Ljubljani, v zahodnem delu, kjer so za poskušajo spramkeirani nekaj cest (Levstikova, Subičeva, Erjavčeva, del Knaflijeve).

Toda katraniziranje cest pri nas je bilo še vedno precej drago, kar smo morali uveljaviti katran iz Zagreba. Mestna plinarna kot občinsko podjetje pri izdelovanju katrana za mestno občino pač ne bo imela dobička in še bo občina katranizirala ceste v lastni režiji, omenimo prilikovali, da bo ureditev ljubljanskih cest sorazmerno

poceni ter da bomo čez nekaj let imeli katranizirani večino ulic.

Koliko bodo znašali stroški za pridobivanje katrana, ni znano, vendar pa ne bodo igrali velike vloge. V začetku bo najbrž večino katrana porabilo mesto, sčasoma bo pa plinarna lahko začela prodajati katran zasebnim podjetjem in drugim občanom. Kar velja za Ljubljano glede prašnih cest, je treba reči tudi za naše številne letoviske kraje. Sicer so pa katranizirane ceste potrebne povsod, ne le v večjih in letoviskih krajih.

Naprava za pridobivanje katrana je torej zelo potrebna, da bi jo tako težko pogrešali kakor pogrešamo dobre ceste.

Veliki uspehi grafologa Karmaha

Ljubljana, 21. januarja 1939. Naš popularni znanstveni psihografolog Fran Terzan — Karmah, ki je s svojo knjigo »Naše življenje in okultna veda« pred letom dni v naši javnosti zbudil največje zanimanje, je doživel nov, res nena, važno velik in pomemben uspeh.

Ena največjih ameriških založb Brown — Bookellers To The World v New Yorku, Fifth Avenue 586, ga je nedavno poslala za dovoljenje, da izda njegovo knjigo o našem življenju in okultnih vedah v angleščini pod naslovom »Experiments With Handwriting of Psychology« in podnaslovom »Fairly technical and mostly theoretical not the character reading type« v prevodu znanega prevajalca Frencha Dewitta. Znanstveni psihografolog g. Karmah je seveda za prevod dal svoj pristank, saj bo s tem svoje velike uspehe uveljavil tudi v Ameriki, kjer pa je bil po svojem znanstvenem delu posebno med našimi arhivirskimi izseljenci že doslej zelo popularen.

Ameriška ponudba našemu slovenskemu grafologu pa je prav lahkava tudi za vse nas, saj so res zelo redki naši avtorji, ki se morajo pohvaliti s takšnimi ponudbami.

Svoje popularno delo »Naše življenje in okultna veda« bo g. Karmah za ameriško javnost še izpopolnil ter mu dodal analize rokopisov oziroma podpisov skoraj vseh evropskih vladarjev, diktatorjev, državnih predsednikov, med njimi tudi našega ministrskega predsednika dr. Milana Stojadovića, biv. šega ministrskega predsednika in armijskega generala Petra Živkovića, voditelja Hrvatov dr. Vladka Mačka in sedanjega predsednika našega senata dr. Antona Koščka. Delo bo torej v vsakem pogledu res zanimivo in bo čisto gotovo tudi na ameriškem knjižnem trgu zbudilo največje zanimanje.

Grafologu g. Karmahu k njegovim velikim uspehom čestitamo in mu jih želimo še mnogo!

Iz Zagorja

— Smučskih tekem JZSS, ki so bile napovedane za soboto in nedeljo 21. in 22. t. m. seveda ne bo, kajti sneg je popolnoma izginil celo s senčnih reber. Namestu tega pa bodo smučarji, lovci in planinci priredili drevi v Sokolskem domu tradicionalno rajanje pod geslom ukazana, stare narodne pesmi: Godba je ukazana, tla so namazana! Hoj, haj! kaj bo pa znoj? Hm, kar pogledat pridite, ne bo vam žal!

— Prememba lokalev. Slaščičarska prodajalnica Frana Kozjaka se je preselila iz Koširjeve hiše v prostor bivše delavnice g. Franja Krenčiča, ki se je s svojo delavnico preselil v svojo hišo nad cesto.

— Prestavitve struge potoka Medije na Lokah je sklenjena stvar in sicer v režiji TPD, ki je na odseku med Robavsm in Počkom že regulirala cesto, o čemer smo že poročali. V nizu ukrepov za temeljito izkoriščanje novega Loškega rova je tudi prestavitve potoka Medije in vzaporene ceste, ki bosta pomaknjena na kakih 50 metrov proč od hrib na desnem bregu potoka in sicer v dolžini približno 200 m od Martanovca v smeri proti Rakarju. V tokrat si je ogledala teren komisija zastopnikov občini, podjetja TPD in sicer zastopnik gen. ravn. TPD iz Ljubljane dr. Šporn, za rudnik Zagorje ravnotej inž. Kelka in obratovodja inž. Karnovek, za rudniško glavarstvo inž. Kubias, za banalsko upravo inž. Juven in od hidrotehničnega oddelka ljublj. sr. načelstva inž. Maček, srečni podnačelnik litijak g. Deu in za firmo Dukelj inž. Štern. Komisija je našel odobila. Lastnikom zemljišč Strjen Nač in Vozlju Ivanu je bila ponudena namerno prav ugodna odkupna cena, da je upati da bo prišlo do sporazuma. Koledarje je sgrajenih objektov na tem mestu in sicer čakalnice, za delavstvo in lamparnice bo 24. t. m.

Velikansvena filmska revija temperamentne vsebine in rasločne izvedbe
V ZARJI SLAVE BERGMAN, ERNST FRANK, FRANKLIN
Razkožni balet, divni plesi, očarujoča glasila in izvrstni slaganji
priznanih filmskih umetnikov, alovci R. Hiltnerjev balet in mnogi druge svetovne
artistične skupine!
KINO SLOGA, tel. 27-50 ob 15, 18 in 21. uri

DNEVNE VESTI

Prijateljstvo in članom zamudnikom
Vodnikove družbe vjudno sporoča družbeni odbor, da ima letošnja knjiga še na zalogi 3 letošnji knjigami je članstvo izredno zadovoljno. Kdor želi imeti lepe knjige, zanimive vsebine, dobi za 20 ur pri Vodnikovi družbi v Ljubljani 4 knjige: bogato ilustrirano Vodnikovo priručnik za leto 1939, Lojze Zupančičovo povest Tretji rod, dr. Soriljevo povest Večne vezi in Orožnove Karadžordjevič, ilustrirano knjigo posvečeno dvajsetletnici naše svobodne narodne države. Prijavite svoje članstvo družbeni pisarni po dopisnici, odnosno poverjeniku Vašega okraja, nakar se vam letošnje knjige takoj pošljejo. Za Ljubljano sprejemata prijave družbene pisarne, Knafličeva 5, pritrilje in Knjižarna Tiskovne zadruge, Selenburgova. Pohitite torej z Vašo prijavo, dokler traja zaloga!

Odbor Zveze kulturnih društev v Ljubljani, izvoljen na obnem zboru 15. t. m. se je na svoji prvi seji konstituiral takole: I. podpredsednik dr. Bajč Stojan, II. podpredsednik ravatelj Špica Jakob, I. tajnik Verbič Dušan, II. tajnik Bučar Veloslav, blagajnik direktor Dolar Simon, gospodar inž. Zajec Slavko, načelnik predavateljskega oddelka Bučar Veloslav, dramskega ravatelj Špica Jakob, propagandnega Janežič Jelo, narodno-obrambene in tiskovnega dr. Bajč Stojan, knjižničnega Tonia Ivan, prireditvenega in mladinskega Zorc Rudi. Predsednik zveze je kakor že javljeno profesor Fran Jeran.

CMD družabni večer s plesom

DANES V SOBOTO 21. JANUARJA 1939
V KAZINI
OBLEKA PROMENADNA

— Bivši narodni poslanec Sveta, Sudsavičevič umrl. V Prijeplodu je umrl večeraj advokat in bivši narodni poslanec Sveta Sudsavičevič.

— Nove kovance dobimo. Kmalu pridejo v promet novi kovanci, ki jih je državna kovnica izdelala že dovolj, in sicer dinarici, dvoindinarki, desetdinarki, po 50, 25 in 10 par. Kovanci za 10 din so iz niklja, za 20 in 50 din, ki so tudi novi, pa iz litine, ki vsebuje 75% srebra in 25% bakra. Dvoindinarka pa je iz litine, ki vsebuje aluminij, baker in še nekatere kovine.

— Svobodna črna med Jugoslavijo in Rumunijo. Od kar smo dobili po pogodbi s Rumunijo svobodno obmejni promet v globini 15 km se je razvil v okolici Bele Cerke in v Rvca zelo živahen promet in blagovni promet. Zaradi novih mej sta bila mesti Rvca in Bela Cerkev pred 20 leti hudo prizadeta v gospodarskem pogledu, ker sta izgubila zaledja. Zdaj si bosta oba kraja opomogla, ker se razvija v njih živahna trgovina. V Rumuniji so omejila nekatera živila, pri nas pa nekatere industrijske izdelki.

Danes ob 20. uri, jutri ob 14.30, 17.30 in 20.30 uri
„Strah“ (Vrtlog) in „Valček na ledu“ (Sonja Henie)
KINO MOSTE

— Kdo bo uvažal sladkor iz inozemstva? V zvezi s diskusijo o proizvodnji sladkorja v naši državi se je pojavilo tudi vprašanje kdo bo uvažal 1000 do 1200 vagonov inozemskega sladkorja, kolikor ga bomo rabili letos do nove kampanje. Doma smo namreč pridelali 7170 vagonov, razpoka pa ga 8.000 do 9.000 vagonov. Zda je vprašanje katera sladkorna tovarna bo dobila dovoljenje za uvoz surovega sladkorja iz inozemstva in za njegovo predelavo, pa tudi kaj bo z dobičkom odnošeno z dohodki od carine na uvožen

sladkor. Nekateri mislijo, da bo uvožen sladkor oproščen carine, kar je pa malo verjetno.

— **Zadružništvo zahteva reformno lumbardnega kredita.** Na zadnji seji Glavne Zadrzne zveze se je obravnavalo tudi vprašanje lumbardnih kreditov v zadružništvu. Plenum upravnega odbora Glavne zadrzne zveze je ugotovil, da sedanji način dajanja lumbardnih kreditov zadružništvu na temelju Privilegirani agrarni banki izročene portfelja po uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov ne odgovarja potrebam zadružništva. Svojčas je bil namreč s odlokom vlade izpremenjen sistem kreditiranja našega gospodarstva tako, da daje Narodna banka kredite bančnim zavodom, trgovini in industriji, Državna hipotekarna banka samo upravnim hranilnicam, Poštna hranilnica pa zadružništvu. Ker pa Državna hipotekarna banka ni hotela podpreti kreditiranja samoupravnih hranilnic, je Narodna banka prevzela še to, dočim je zadružništvo ostalo pri Poštni hranilnici. Za kreditiranje zadružništva je imela Poštna hranilnica na razpolago 200.000.000 din. Ta denar se je pa hitro porabil. Zadrzna zveza v Ljubljani je dobila okrog 160.000.000. Zveza kmetijskih zadrug v Novem Sadu 20 milijonov. Glavna zveza srbskih kmetijskih zadrug pa okrog 30.000.000 din tako, da je bila ta vsota celo prekoračena. Druge zadrzne zveze odnošajo zadrge pa niso dobile ničesar in se še vedno zama po tegujejo za kredite.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V SISKI, telefon 41-79.

HANS ALBERS v svojem najboljšem filmu

Rumena zastava

Ostala zasedba: Olga Čehova
in Dorothea Wiek
Predstave: danes ob 8.30. uri, jutri ob 8.30. in 9.30. uri, v ponedeljek ob 8.30. uri.
SOKOLI! Obiskujte in podpirajte sokolski kino!

Prihodnji spored:

ELEPHANT BOY

— Izpitna komisija za posluževalce parnih motorjev in kotlovskih naprav. Ker je funkcijska doba članov izpitne komisije za posluževalce parnih motorjev in kotlovskih naprav pri banki upravi potekla, je ban odredil, da se postavi za predsednika izpitne komisije banovinski višji pristav pri banki upravi dr. Boris Premrov, za člane pa iz vrst uradnikov banke uprave tehnični višji svetnik ing. Ovidio Gulić in tehnični viš. pristav ing. Milutin Debelak, iz vrst profesorjev Tehnične srednje šole v Ljubljani pa ing. Stane Fremelj in ing. Hinko Petrič.

— **Spilit zahteva zračno zvezo.** Spiltski Aeroklub je imel v četrtak zvečer sejo, na kateri je obravnaval vprašanje zračne zveze Spilita z drugimi mesti. Postavljena je bila odločna zahteva, da mora Spilit končno dobiti tako potrebno zračno zvezo. Kot središče Primorja je bil Spilit v tem primeru zastopavil. Amfibijski bi se lahko spuščale na morje v pristajališču samem, kjer je v ta namen že vse pripravljeno.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme z jutranjo me, glo. Včeraj je nekoliko deževalo na Visu. Najvišja temperatura je znašala v Dubrovniku in Kumboru 16, v Splitu 14, na Rabu 13, v Sarajevu 12, v Zagrebu 11, v Ljubljani 10,4, na Visu 10, v Mariboru 9, v Beogradu 3. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,6, temperatura je znašala 6,2.

— **Ponesrečeni.** 12letni pastir Ivan Virant iz Tomišlija je včeraj doma cepil drva, pri tem pa mu je spodletela sekira ter se je vsekala v levo roko. — Predlinski mojster Anton Adler iz Litije je padel na cesti in si zlomil več reber. — 6letni posestnikov sinček Anton Galjot iz Komena je zlezal na voz in padel na tla ter si

zlomil desno nogo. Na cesti je padel tudi 43letna delavčeva žena Milica Sever iz Vojke, ki si zlomila desno nogo. — Na Pajo pri Kočevju pa se prepeljal v bolnico 31letnega posestniškega sina Matjaž Ostermuna, ki je padel s hitve in dobi potrebne poškodbe.

— **Šolskega šteta.** Šolski svet iz banke uprave delavke kmetov, št. 6 z dne 21. t. m. objavlja pravilnik o ustanovitvi šolskega šteta, ki se bavijo za zavarovanje pogrebnih stroškov in stroškov za bolezen in o skladih za pokojninsko zavarovanje, odločbo o posebnih taknah za potrdila Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, spremembe in dopolnitve §§ 14 in 21 uredbi o organizaciji ministrstva za promet in prometne službe, navodila za notifikacijo diplom pomožnega osebja v socialni in zdravstveni službi, odločbo občne seje z dne 15. t. m. št. 2. št. 19 v zvezi s št. 15 zak. o drž. svetu in upravnih sodiščih, naredbi o zatiranju škodljivcev in boleznih sadnega drevja in odredbo o imenovanju izpitne komisije za posluževalce parnih motorjev in kotlovskih naprav.

— **Borja v Ljubljani sprejme kovinotiskarja.** strokovnjaka za Deseleov motor, galvanizirja za nikelj in krom, 3 kovinotiskarje, 2 jedrjarja in strokovnjaka za gradnjo jезov in mlinov.

— **Še o pogrebnih Ani Hribernikovi iz Zapo.** Včeraj smo poročali, da je že pred dvema tednoma izginila 19letna delavka Ana Hribernikova, zaposlena v tovarni »Intex« v Kranju, stanujoča pa pri starših v Zapo. Hribernikova, ki je bila še nezaključena dekle, je prišla zadnji čas pod vpliv nekega izpirjenca iz okolice Kranja. Za razmerje je zvedel njen brat, ki ji je branil sestanke s pokvarjenecem, pa ga sestri ni poslušala. V družini je nastal prepri in na soboto po sv. Treh kraljih je Hribernikova izjavila, da bo skočila v Savo.

— **Slovenska Amacaonka v Beogradu.** Zagrebški listi poročajo o neki izredno močnem mladenki, ki se je producirala zaenkrat samo še pred novinarji v zagrebškem kinu Luxor, kjer so vozili čez njo avtomobil, trgala je železne verige, zvijala je bele železne palice, raztrgala šop igralnih kart, tomila žebje in držala na lasih 35 kg težko utež Končno je položila roko na desko polno žebeljev in na roko ji je stopil možik. Baje je ta Amacaonka iz Slove, nje, nastopa pa pod imenom Carola van Liere.

— **Samomer trgovske pomočnice.** V Zagrebu se je včeraj zastupila trgovska pomočnica Dora Weiss. Vse kaže, da je bila nesrečno zaljubljenka in to jo je pognojlo v smrt. Prepeljali so jo v bolnico, kjer je kmalu izdihnila.

— **Težka železniška nesreča.** V četrtak se je pripetila na železniški postaji v Splitu težka nesreča. Podvlak je prišel kurjač Jure Vilčić iz vasi Koprivne pri Perkovici. Bil je zaposlen na lokomotivi, pa mu je spodrsnilo, da je padel pod kolesa, ki so mu odrezala obe nogi.

Iz Ljubljane

— **Umrl so v Ljubljani ob 13. do 19. t. m.** Brezovar Jožef, 5 tednov, sin klap. pomočnik. Hrepevnik Jožef, 73 let, kipač. Korišek Viktorija, roj. Mežnarč, 73 let vdova kotička mest. pogrebnega zavoda, Pleštenjak Ivana, roj. Kobal, 73 let, žena delavca tob. tov. Bajč Marija, roj. Pavšič, 70 let, žena strojarja, Wernig Stanislav, 2 dni, sin železn. uradnika. Šuštar Franciška, roj. Čepelnik, 56 let, žena žel. zvan. v pok. Avguštin Franciška, sestra Felicija, 56 let, umrlijsena sestra sv. Vinc. Pavel, Marn Alojzij, 33 let, zidar, šmartno ob Savi, Petrovič Viktor, 64 let, brivec, Skubic Ana, roj. Tinacher, 74 let, vdova, fin. inspektorja, Dolenc Lovro, 41 let, delavec, Kranj Ana, roj. Puc, 69 vdova sprevidn. juž. žel. v Ljubljani, bolnik so umrli: Ambroz Tatjana, 8 mesecev, hči soboslik. pomočn., Tavzes Rado, 21 let, sin račun. ravnatelja v p. Prešiček Zvonimir, 9 mesecev, sin služkinje, Cundrovec pri Brezclah, Carman Jože, 4 dni, sin delavca, Senk Marija, 47 let, prosjanka, Svetle Jožefa, 57 let, zasebnica, Menges, Gažnik Ana, 17 let, hči čevljar. mojstra Vel. Lašče, Sili Marijan, 16 let, sin delavca, Senk Amrija, 47 let, prosjalkinja, Jezersko, Križanec Franc, 66 let, žel. zvančnik v p. Stopče, obč. št. Jurij ob juž. žel. Radović Miloš, 5 mesecev, sin narednika, Bjelovar, Grum Janez, 50 let, posestnik, Sp. Kašelj 1, obč. Polje.

Kotar Franciška, 55 let, žena učitarka, Zeleno obč. Dobriše pri Novem mestu.

— **Iz Predavateljske Prirediteljskega društva v torek, 24. t. m.** bo predaval v mineraloški predavateljski univerzi g. univ. prof. dr. Alajž Král o fotolastičnih metodah v tehniki. Varnost tehničnih konstrukcij je odvisna od tega, v kakšni meri zamore konstruktor oceniti velikost in razvrstitev napetosti v važnih konstruktivnih delih. Eksaktna matematična metoda se na razpolago le za zelo enostavne slučaje oblik in obremenitev konstruktivnih delov. V zadnjem času se s velikim uspehom uvaja v tehnično prakso eksperimentalna preiskava napetosti s pomočjo polarizirane svetlobe. Ta metoda se naslanja na spoznanje, da postanejo navedena prosjona telesa optično dvolumna, ako utrpe iz kakršnihkoli vzrokov notranje napetosti. Ako postavimo tako telo med polarizator in analizator, je mogoče na projekcijski ravlini ali pa na fotografiki plošči fiksirati geometrična mesta točk z enakim odklonom svetlobnih žarkov in s pomočjo dopolnilnih metod je nadalje mogoče ugotoviti smeri in velikosti glavnih napetosti v notranjosti modelov in homogenih izotropnih snovi. S priprosto aparaturjo, bo predavatelj pojasnil, kako se ta pojav uporablja za statične preiskave konstruktivnih delov tehničnih naprav. Začetek ob 18.15.

— **Iz Zdrženje dimnikarjev naznanja svojim članom,** da je umrl tovarš Spitzer Josip. Pogreb bo jutri, v nedeljo ob 16. uri iz mrtniške veže splošne bolnice. Vahino vse tovariše, da sprejmejo pokojnika na njegovi zadnji poti. Predsednik.

— **Iz Predavateljske v soboto 21. t. m.** bo predaval v salonu Pri levu ob pol 21. naš dobro znani odlični predavatelj prof. dr. primarji g. dr. Alojzij Zajcar o »gospodstvu ljudskega zdravja v Jugoslaviji«. Ko se je kovala usoda naše mlade države, je neizprosno pobirala tisoče žrtve španske bolezni, pomeje je jetika morila ljudi. V zadnjih časih se razširja rak. O bolnišnicah tožimo, bojimo se bolezni, zato bo zelo zanimivo izvedeti, kaj smo v svoji svobodi storili, da se branimo najhujših in najnevarnejših škodljivcev človeškega zdravja. O vsem tem bo g. predavatelj govoril v poljudnih besedah. Prihodnjo soboto. Vahino vse naše člane in prijatelje društva k temu poučnemu, važnemu in koristnemu predavanju. Priidite polnostevino. Vstop je vsem prost!

— **Iz Šentjakobčani pomeno danes in jutri zvečer ob 20.15 Haškovega Dobrega vojaka Švejk za g. Lavričem v naslovni vlogi.** Igra je dosegla izreden uspeh in so bile vse sedanjice predstave razprodane. Režijo vodi g. Battelino, sodeluje pa ves ansambl. Da se izognete navali pri večerni blaginji, kupite vstopnice že v predprodaji, ki bo danes in jutri ob 10 do 12, 15, do 17, ter eno uro pred začetkom predstave.

— **Iz Lutkovni oder Sokola I na Taboru** uprizori jutri, 22. t. m. ob pol 16. uri krasno igrano »Jurček-pilot« iz »Jurček na Japonskem«. Krasne dekoracije in lutke bo, do zadnje vstopnice. Vstopnice lahko dobita še v predprodaji v društveni pisarni Sokola I v nedeljo ob 11. do 12. Lahko tudi telefonirajo: Jurčkov orkester.

— **Iz Udruženja železniških uradnikov,** občastna uprava v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 5. februarja 1939 ob 19. uri v velik dvorani hotela »Metropol« v Ljubljani družaben večer s koncertnim in plesnim sporedom, v proslavo 30. obletnice obstoja. Vstop dovoljen z vabilom, reklamacije vabil na udruženje žel. uradnikov, občastna uprava v Ljubljani, Masarykova cesta, novi hotel Metropol, I. nadstropje. Vstopnina prosta. Čisti dobiček je namenjen za postavitev društvenega doma v Ljubljani. Prireditveni odbor UZC Ljubljana.

— **V Ljubljanski evangelijski cerkvi** bo imel jutri ob 10. službo božjo g. pastor dr. Gerhard May iz Celja. Pastor Schaffer pa bo imel ob istem času službo božjo v Celju.

— **Iz Povečan tramvajski promet v Moste.** Ko smo pred kratkim objavili željo prebivalcev Most in Kodeljevega, naj bi tramvaj vozil jutraj med 7. in 8. uro s večimi vozovi, je Maloželezniška družba tej upravičeni želji že drugi dan ustrejala, da od tedaj vozi vsaki tramvaj tudi do vojne bolnice in tako zjutraj vozita iz Most po dva voza skupaj. Gneča je s tem odpravljena in prebivalstvu je popolnoma ustreženo.

— **Iz Kaj je z lučjo na Galjevič?** so pred kratkim v našem listu vpraševali prebivalci Galjevice in Dolenske ceste, toda pomankljivost je bila še isti dan odpravljena in zagorelo so spet vse luči, da je vse spet v popolnem redu.

— **Iz Ples Jadranske straže.** Pod to parolo priredi Krajevni odbor Jadranske straže v Ljubljani letos svojo odlično plesno prireditev v soboto 4. februarja v vseh prostorih na Taboru. O sporedu smo že poročali. Ob pol 21. uri otvoritev plesa z nekaterimi koncertnimi točkami, ki jih izvaja vojska godba. Sledi sprejem predstavnikov oblasti in ostalih odličnikov, nakar se razvije sprevid narodnih noš. Po izvajanju plesa »Jadransko kolo« in Češke besede v narodnih nošah, se bo razvila plesna zabava z izvolitvijo Kraljice Jadrana, ki prejme lepo nagrado. Ples Jadranske straže obita biti v letošnjem predpustu najzanimivejša prireditev. Vstopnina din 20 za osebo, za člane Jadranske straže v predprodaji z legitimacijo din 15, dijaksa proti legitimaciji din 10, rezerviranje lož din 50 poleg vstopnine. Lože se rezervirajo v pisarni Jadranske straže.

— **Kontumace psov in mačk ukinja.** Ker je od časa, ko je bila ugotovljena stejkina pri psu neznanega lastnika, minulo že 3 mesece in se do danes v področju mesta Ljubljane ni pojavil noben nov primer stejkine, ukinja mestno poglavarstvo v Ljubljani za 21. januarjem 1939, na podlagi zakona o odvracanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni in tozadnega pravilnika kontumace psov in mačk, ki je bil odrejen dne 21. oktobra 1938.

— **Iz Socialne ekonomski inštitut v Ljubljani** priredi ciklus predavanj o aktualnih socialnih in gospodarskih problemih. Kot prvo je na programu predavanje dr. Iva Pirca o »Raziskovanju vane. Predavanje se vrši v četrtak, 26. t. m. ob 20. uri v dvorani Zbornice na TOI, Beethovnova ul. 10. I. nadstropje. Socialno ekonomski inštitut vabi vse svoje člane in prijatelje, da se predavanju udeležijo. Vstop prost.

— **Iz Gledanja Maritne Zg. Šiška.** Jutri velika prireditev pod davno: »Veseli predpusti! Priznava vna! Omenja kuhinja!« — **Iz Ljubljanskega oddelka Oskoslovenske** Oboe v Ljubljani, ki pod vodstvom mojstra Stružniga je polnih 15 let uspešno deluje na polju kultarstva in ki je bil

med prvimi propagatorji te svojevrsne umetnosti v Ljubljani, bo priredil v nedeljo 22. t. m. ob 15. uri v Narodnem domu igro Robinson Crusoe. Zelo lepa oprema, učinkovita inscenacija in realistična igra bodo sigurno zadovoljile kakor malega ta ko odraslega gledalca.

— **Filozofsko društvo v Ljubljani** priredi danes ob 18. v mineraloški predavatelj na univerzi predavanje o temi: Slutnja in intuicija. Predaval bo g. dr. Emil Hrovat. Vabljeni vsi, ki se zanimajo. Vstop je prost.

— **Za najrevnejše v cukrni je podaril stavbenik g. Emil Tomažič 2.000 din.** Velikodušnemu darovalcu izreka mestno poglavarstvo najlepšo zahvalo.

— **Iz Redni občni zbor krajevnega odbora Aero-Kluba »Naša krilca«** bo dne 9. II. 1939. v prostorih Avto Kluba, Kongresni trg, ob 20. uri. Redni občni zbor občastne, ga odbora ob istotam dne 16. II. 1939. ob 20. uri. Samostojni predlogi morajo biti predloženi 15 dni pred občnim zborom.

— **V počaštenje pokojnega očeta prof. dr. Antona Dolinarja** je namesto venca na njegovo krsto daroval učiteljski zbor mest. ne ženske realne gimnazije 280 din, učiteljski zbor in gojenke gospodinske šole »Mladica« pa 250 din za revče v cukrni. Mestno poglavarstvo se dobrotnikom najlepše zahvaljuje. Počastimo rajne z dobrih deli!

— **Iz Železo mu je padlo na nogo.** V tovarni »Jugolut« v Jernejevi ulici v Siskki se je včeraj ponesrečil livar Stanislav Subelj, stanujoč na Gmajni 8. Na nogo mu je padel težak kos kovine in mu jo zmečkal. Ponesrečenca so reševalci prepeljali v bolnico.

Križanka

1	2	3	4	5	6
7		8	9		10
		11		12	
13	14			15	16
		17			
18				19	20
		21	22	23	
24	25	26			27
28				29	

Pomen besed

VODORAVNO:
1. Trn. 4. gora v Julijskih Alpah, 7. egipčansko božanstvo, 8. žuželka, 10. kemijski znak za rutenij, 11. država v USA, 13. pritok Visle, 15. predlog, 17. moško ime, 18. strupena kača, 19. veznik, 21. misel, pojma, 24. osebni zaimek, 26. pesnitev, 27. predlog, 28. vrsta snega, 29. interval.

NAVPIČNO:
1. bivalješki mrtveca, 2. kem. znak za lautan, 3. osebni praznik, 4. duhovita igra, 5. kem. znak za iridij, 6. pripadnik divje, ga prednjeazijskega naroda, 9. pripadnik naroda severovzh. Evrope in severozah. Azije, 11. afriška puščava, 12. stavbni material, 14. vrtna lopica, 16. del voza, 18. planinska žival, 20. vodna žival, 22. vladar srednjeveške države onkraj Jadranskega morja, 23. slovenski gledališki igralec, 25. kem. znak za erbij, 27. osebni zaimek.

Rešitev križanke v sobotnem »Slovenskem Narodu«

VODORAVNO
1. Koza, 5. Kopt, 8. Obara, 11. bor, 12. La, 13. lan, 15. Lu, 16. vi, 17. Ovid, 19. samovar, 20. naše, 21. in, 23. et, 24. Don, 26. ko, 27. Vid, 29. Nanos, 31. Arad, 32. rasa.

NAVPIČNO:
1. Kola, 2. oba, 3. za, 4. Arhimed, 6. Ob, 7. polir, 8. trud, 10. aa, 14. novinar, 16. vaš, 18. Van, 19. satir, 20. Neva, 22. kosa, 25. on, 26. kos, 28. da, 30. na.

Živilski trg

Ljubljana, 21. januarja
Na trgu se nam zdaj nudi dan za dnem prej pomladna kakor zimska slika. Zelenjave je še skoraj več kakor včasih v zgodnji pomladi. Danes so bili stalni prodajalci posebno dobro založeni s južnim blagom. Izredno mnogo je zlasti cvetoč, ki je po 4 do 6 din kg. Uvožene solate je toliko kakor da je že velika noč. Prodajajo jo povprečno po 6 do 8 din kg.

Danes pa je bil trg zelo dobro založen z domačo zelenjavo raznih vrst, o katerih bi človek mislil, da so bile že zdavnaj razprodane. Tako je bilo naprodaj še precej dobro ohranjene endivije, glave po dinarju. Odkar je skopnel sneg je izredno mnogo motovilca, ki so ga danes tu in tam prodajali tudi po dinarju merico. Na izbijo je vseh vrst radiča, domačega rdečega in zelenega in goriskega rdečega, ki ga prodajajo najpogostje po 14 din kg. Med domačo zelenjavo in sočijem je še mnogo zeljnati glav, ki se zadnje čase niso več posebej podražile, repe, korenja, pa tudi še precej ohrovt.

Sadje prodajajo zdaj skoraj sami stalni prodajalci, jabolka dostavljajo na trg le še redki kmetje. Jabolka I. vrste so po 7 in 8 din kg, Zda nekateri kupci že raje kupujejo pomaranče in mandarine, ki niso mnogo dražje od jabolk, kar se izkaže, če kupiš oranže po teži in ne po kosih.

Glede na slabo kupčijo je trg dovolj dobro založen s perutinami. Zaklana perutnina gre skoraj vedno bolj v denar kakor živa. Zaklani piščanci so po 26 din kg, kokoši po 22, race po 24 do 25 din kg, medtem ko so živi piščanci po 15 do 20 din komad, kokoši po 24 do 30 din in petlini po 22 do 28 din. Jajca so se neznatno pocenila, kar je treba tudi pripisovati toplemu vremenu, ker zdaj kokoši nesejo nekoliko bolj. Danes so bila jajca po dinarju do 1.25 din kos.

POZNA SE

— **Lahko povsem ozdravite in kmalu boste zopet na trdnih nogah,** če opustite alkoholne pijače.

— **Torej sem neozdravljivo bolan,** go spod zdravnik?

DOBRO JIH POZNA.

— **Spomni se, koliko je prišel gospod star, ni težko. Če ima le še nekoliko silve, je star okrog 50 let, če ima pa črna, kakor gavrani, je gotovo star nad 60 let.**

Najprezresljivejša ljubavna tragedija preteklosti!

Katarina Velika, najmogočnejša ruska carica, je iz ljubosumnosti obsodila na smrt svojega ljubimca grofa Orlova in svojo rivalino na prestolu in v srcu KNEGINJO TARAKANOV!

Film ljubezni in prevare, strasti in napetosti. Dejanje se godi v dobri karnevali v Benetkah in v slavnem dvoru v Petrogradu na bivšem carskem dvoru!

KINO UNION TELEFON 22-21

Predstave danes ob 16, 19 in 21. uri, jutri, v nedeljo, ob 10.30 dop. (po znižanih cenah) ter ob 15, 17 in 21. uri

Kneginja Tarakanova

V glavnih vlogah: Pierre R. Willm, Annie Vernay in Suzi Prim
Ne odlašajte! Oglejte si to krasno filmsko delo francoske produkcije!

Skrivnosti iz Talijinega hrama

II.
Naš (Ljubljanski) Talijin hram bo praznoval 5. februarja 20. letnico, odkar pod njegovo streho živi in deluje naša drama. Obnem bo tudi svečano odkrit Cankarjev spomenik v veži tega hrama.
Ker smo torej že pri Cankarjevi proslavi, bi pač želeli, da ostanemo pri Cankarju tudi še po tem slavlju. Uresničiti naj se že zadnjič izražena želja po izmeničnih predstavah naše in mariborske drame v eni ali pa v dveh Cankarjevih dramah. Lahko si predstavljamo, da to željo zelo pozdravljata tudi Oton Zupančič; Maribor pa naj bi bil še posebno vesel, da se mu nudi prilika, da se s svojo Cankarjevo predstavo na našem dramskem odru prvič oddolži na račun svoje priznanja vredne zamisli s Cankarjevim spomenikom, na katerega pa je Maribor — že pozabili. Ljubljana se je med tem že oddolžila s Cankarjevim spomenikom kot rečeno, vsaj v veži dramskega gledališča.
Kaj, ko bi bila Ljubljana še en korak dalje in bi izrabila vsaj priliko teh začetnih izmeničnih predstav še v trajnejšo vrednost kot bi bile še tako sijajno uspele izmenične predstave same?
Mariboru olajšati pot do izpolnitve zamisli s Cankarjevim spomenikom bi skoraj ne kazalo, tudi če bi bila na merodajnem mestu za to podana dobra volja. Če

pridejo naši Ljubljanci v Maribor, naj nalašč pogledajo, če bi kje pod streho vsega poslopja našli le en za tak spomenik, s kakršnim se zdaj ponaša naš Talijin hram, kolikšak primeren prostor. Sicer pa Mariborčani mislijo na novo gledališče, na svoj Talijin hram, tega častnega naslova še bolj vrednega kakor je naš. Ampak — kdaj bo še to? Na Cankarjev spomenik tudi le v veži, ne kaže niti resno misliti, tudi za nepričakovani primer, če bi se vse poslopje porabilo za prenovljeno gledališče, kot nekak prehod do bodočega modernega res Narodnega gledališča, kakor ga zahteva izreden zemljepisni položaj Maribora kot metropole Podravja in centra obmejnega ozemlja.
Kaj pa, ali bi ne bilo namenu bolj ustrezno, če bi se namesto mrtvega in magari še tako ponostega spomenika raje mislilo na nekaj, kar bi tudi zgodovina lahko nazvala živ Cankarjev spomenik? Z eno tlaški misli so se Mariborčani že sami oglašili. Namreč z načrtom Cankarjeve socialne ustanove. Za vsak slučaj bi bilo priporočljivo, da pridejo zdaj na dan z glavnimi podatki namena te zamisli, ki naj bi se v povoljnem primeru ne omejila samo na Maribor, marveč si

In ker njuna čuvstva niso bila tako naspelna, kakor bi človek mislil, sta kmalu izmenjala poljube in snovala načrte za bodočnost. Med drugim je nanesel pogovor tudi na to, da hoče Alice postati gospa de Baudrèere. Sicer je pa to tudi en način kako lahko človek stori večno konec, — je zamrmral grof.

Princ Fuminaro Konoye

Njegove moči so bile preslabe za agresivno japonsko vojaško politiko

Japonski ministrski predsednik princ Konoye je v začetku januarja s svojo vlado odstopil in utemeljil ta korak s trditvijo, da njegove moči ne zadostujejo za notranje in zunanje politične naloge, ki jih prinaša nadaljevanje vojne s Kitajsko. Kitajski konflikt stopa v novo fazo in vlada mora združiti vse sile za ugotovitev novega reda in trajnega miru v vzhodni Aziji. Po mnenju princa Konoye je bil napočil trenutek, ko je treba menjati japonsko vlado. Med njegovimi nasledniki se je imenoval ime bivšega generala Jiro Minami, zdaj generalnega guvernerja Kwantuna in vojnega ministra admirala Suetsuga. Toda novo vlado je sestavil baron Hiranuma.

Princ Konoye je eden izmed modernih voditeljev Japonske. Izvira iz stare plemiške rodbine, ki je bila pa tako siromašna, da je moral njegov oče prodati dragocene starinske rodbinske spominke, da je mogel sina študirati. Bili smo tako siromašni, da sem moral prodati podedovani naslov, da sem mogel k zadnjemu izpitu na univerzi. Pozneje sem pomajal kupcu za naš naslov dvojno ceno, toda Kazuki iz Oseke, ki ga je bil kupil, ga ni hotel prodati.

Potomec samurajev Konoye ni običajni

v tradicionalnem samurajskem konservativizmu, čeprav je predsedal iz profesorkega poklica, za katerega je bil prvotno določen in na katerega se je pripravljal v vojaški poklic. Fuminaro Konoye je postal konjeniški častnik. Ta poklic je pa moral zapustiti zaradi škandala — največjega škandala v življenju sedanjega Japonske. Celo list »Nishi-Nishi« mu je posvetil veliko pozornost.

Fuminaro Konoye se je udeležil neke svetovne boginje rož Nichu. Nad 2.000 let stara tradicija najplemenitejših samurajskih rodbin določa svetnice te boginje, nekakšne japonske vestalke. Najstarejše hčerke nekaterih privilegiranih rodbin postanejo svetnice, že kot otroci stopajo v hram boginje Nichu in posveče boginji svoje življenje. Ena izmed teh svetnic je bila Sui, poznejša knežinja Konoye. Sui je pobegnila iz hrama kralju po svetčnosti, na kateri je bila spoznala mladega častnika. Konoye je pa pobegnil iz svojega poklica.

Toda pobeg ni ostal prikrit. Begunca so prišli v Taihoku na Formozo. To bi lahko bil za oboje samo konec družabne kariere, temveč tudi življenja. Toda Fuminaro Konoye je imel mogočnega pokrovitelja markiza Saiondži, bivšega japonskega veleposlanika na Dunaju in v Berlinu, enega najuglednejših japonskih državnikov nove dobe, predsednika cesarjevega tajnega sveta in podpredsednika japonske zgoraj zbornice. Saiondži je bil štirikrat ministrski predsednik in v Versaillesu je vodil japonsko delegacijo. Ta vplivni mož se je zavzel za begunca. Pod njegovo zaščito sta se poročila. Konoye je odpotoval z njim kot tajnik v Evropo, spremljal ga je na njegovih potovanjih in na Japonsko se je vrnil šele leta 1920. Še vedno v senci mogočnega državnika, vendar pa že rešen prokletstva za svojo predrznost.

Princ Konoye je prevzel v Evropi evropsko naziranje kakor njegov pokrovitelj in žena, ki jo je bil ugrabil iz hrama boginje Nichu, mu je postala pomočnica in svetovalka. Konoye je v šali rad tudi javno izjavil, da je njegova diktatorica, da namreč večkrat diktira njegovi mišli. Sui Konoye je sama dosegla akademski naslov in znala je zavzemati visoko mesto ob strani svojega moža.

roristi. Predno je prišel v Palestino je služil med 30 let v indijski policiji. Zatrli je teroristični pokret v Kalkuti in v Bengali. Leta 1937 je bil imenovan za svetovnega palestinskega upravnika za ukrepe proti terorizmu, lahi pa dodeljen generalnemu štabu vojaškega poveljnika Palestine generalmajorja Haininga kot strokovnjak za boj s teroristi. Dolina tolovajev, kjer je bil s svojim spremstvom napaden, je s teka med strmimi skalami in naravnost idealno zavetišče upornikov. Kot taka je slovela še davno in zato so Angličani ustanovili v nji policijsko stanico, ki pa so jo morali zdaj opustiti, ker je bila posadka večkrat pomorjena.

Olimpijada civilizacije

Na gričih v Tiberiski dolini, na samotnih krajih pri Tre Fontane, kjer so še pred 10 meseci živeli osamljeni trapiši, je zdaj zelo živahno. Tam dela 1.500 delavcev na pripravi za veliko Mussolinijevu razstavo, ki bo leta 1942. Mussolini je storil vse, kar je bilo v njegovih močeh, da vrne Rimu nekdanjo slavo. Zato se zdaj gradi nov mestni obkraj, novo mesto, čigar središče bo svetovna razstava. Ko bo ta novi del mesta priključen Rimu, bo oddaljena italijanska prestolnica od morja obale samo še 18 km. Kljub temu to pa Rim spet s murjem po krasni cesti, ki se bo imenovala Via Imperiale.

V Rimu pa ne grade samo razstavišča in razstavnih palač za svetovno razstavo. Želja vseh je, da bi Rim ugajal tujcem, ki pridejo na svetovno razstavo. Zato se dela na vseh koncih in krajih, da dobi mesto čim lepše lice. Tako delajo z vso vnemo na ruševinah Stare Ostije, ki naj postane ena največjih privlačnosti svetovne razstave. Mussolini je nazval svetovno razstavo leta 1942 »Razstava civilizacije« in pod tem geslom se bo tudi delala propaganda za njo. Razstava bo obenem pregled 20-letnega dela italijanskega fašizma in proslava 5-letnice italijanskega imperija.

Mesto mladih pri Londonu

Mesto mladih je že dograjeno, zaenkrat pa samo na papirju. Zdaj manjka samo še navažeje, namreč denar. Stroški bi znašali nad 1 milijon funtov sterlingov. Mesto mladih hočejo zgraditi pri Londonu. To naj bi bilo ogromno središče vseh mladinskih organizacij Velike Britanije. V njem hočejo zgraditi posebno gledališče, ogromno knjižnico, jedilnico, predavalnico, družabni salon in prostorne spalnice.

V mestu mladih naj bi našla zavetišče šolska mladina in študentje iz vseh angleških dominijev, kolonij in inozemstva, ki prihajajo v London. Na čelu družbe, ki si je nadela nalogo zgraditi to mesto, je mnogo uglednih osebnosti, med njimi lord Bessborough, lord Lloyd, lord Willington in bivši minister L. S. Amery. Zanimivo je, da so izdelali načrte za mesto mladih sami mladi arhitekti izpod 30 let. Tudi večino stroškov naj bi nosila mladina. Pripravljeni odbor se je že obrnil na vso šolsko mladino v Angliji, naj prispeva v fond, iz katerega se bo financirala gradnja mesta. Če bi vsak izmed 4 milijonov šoloobveznih otrok iz Anglije prispeval mesečno samo pol pennyja, bi se nabralo letno 100.000 funtov sterlingov. Od sto tisoč do milijona pa ni več posebno daleč.

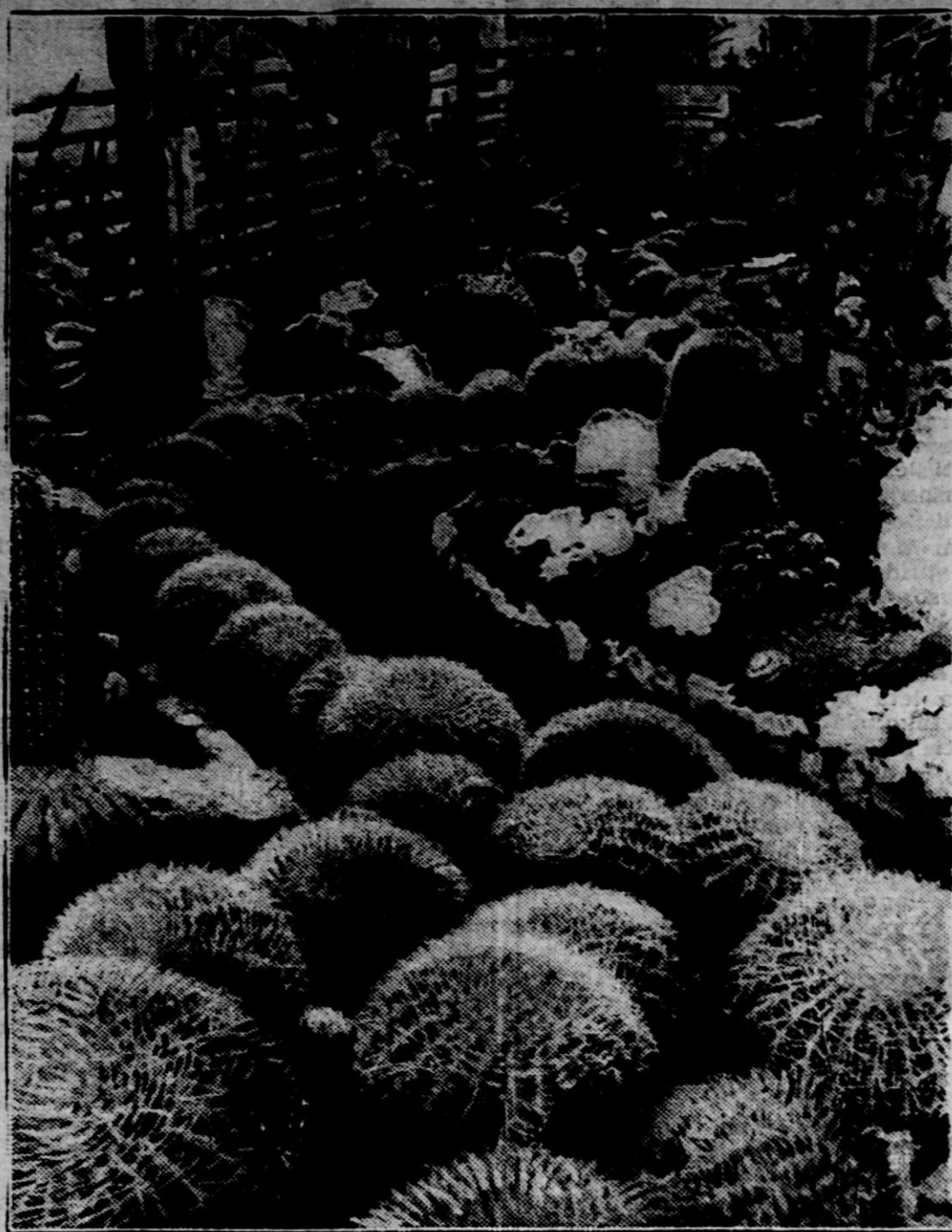
Zakladi španskih muzejev

Kaj se je zgodilo s svetovno znanimi in dragimi slikami starih španskih, holandskih in italijanskih mojstrov, z dragocnimi gobelini, knjigami in umetninami iz kraljevske palače, plemiških domov in cerkva v Španiji? Ali je krvava državljanska vojna uničila dragocena dela prejšnjih stoletij, pripravljena v muzeju Prado v Escorialu v Valenciji, v Barceloni in drugod? Ali pa se je posrečilo rešiti jih? Podobna vprašanja se silijo zelo pogosto, toda odgovori niso preveč zadovoljivi. Komisar za gradnjo španskega paviljona na svetovni razstavi v New Yorku slikar Roberto Fernandez Balbuena je novinarjem izjavil, da so mnoge umetnine iz muzejev in privatnih zbirk shranjene zdaj v gradu Perelade v provinci Gerona blizu francoske meje.

V podzemnih dvoranih tega gradu je baje shranjenih 900 slik, med katerimi so mnoge zelo dragocene, saj so to dela El Greca, Murilla, Velasqueza, Goye, Zurbarana in drugih srednjeveških katalonskih slikarjev, poleg tega pa tudi dragocene slike holandskih in italijanskih mojstrov. V gradu so shranjeni tudi dragoceni gobelini, keramični izdelki in knjige. Te umetnine so vredne nad štiri milijarde peset. Grad Perelade je zavarovan proti vsem napadom, tudi proti letalskim bombam, ki ne morejo tem zakladom doživeti. Prej so bile te dragocenosti v stolpih Serrano v Valenciji, ko je pa Francova vojska prodrla naprej in je bila že v Vinarosu, so jih odpeljali. Več mesecev so prikrivali sedanje skrivnostne teh umetnin, dokler ni bil grad Perelade temeljito zavarovan. Predno so umetnine shranili na enem kraju se jih je precej izgubilo in poškodovano. Točno se ne izogne dajo ugotoviti, gotovo se je pa izgubilo najmanj 5% umetnin.

Kakteje nesreča Južne Afrike

Pohotčevajo jih s pomočjo na njih živečega mrčesa

Južnoafriška vlada je z velikimi stroški zgradila tri znanstvene stanice za izrebljanje kaktej, ki so se zaplodile na dobre 4.000.000 johov obsegajočem zemljišču, kjer je sama rodovitna zemlja. Vso to zemljo so izpremenile kakteje v puščavo. Kakteje se silno širijo in njihovo zatiranje je postalo za Južno Afriko pereč problem. To je nov dokaz, kako se da porušiti naravno ravnovesje s prenosom rastlin ali živali v okolje, ki jim je tuje. Južna Afrika prvotno sploh ni poznala kaktej. Pred dobrimi 150 leti se je pa mudila skupina farmarjev v Kapstadu, kjer so videli v parku kakteje kot okrasne rastline, pripeljane nedavno iz Južne Amerike. Bile so jim take všeč, da so jih vzeli nekaj s seboj v vinorodni kraj Graaf Reinet.

Toda nova rastlina se je v tujih ugodnih razmerah, kjer ni imela svojih domačih sovražnikov, hitro razmnožila, izpod-

rinila je postopoma na dobri zemlji koristno rastlinstvo in izpremenila ves značaj dotičnega kraja. Šele tedaj so posegle vmes oblasti in organizirale zatiranje kaktej s pomočjo na njih živečega mrčesa, ki jih najuspešneje uničuje. Poskusi s tem mrčesom so se dobro obnesli tudi v Avstraliji. V treh stanicah so pripravili blizu 100 milijonov jajčec tega mrčesa, ki so jih zdaj natrosili iz letal po širnih s kaktejami poraženih poljanah. Kmalu bo pripravljena druga taka količina jajčec, toda oblasti računajo, da bo trajalo to delo v najboljšem primeru deset let, preden bo Južna Afrika rešena kaktej. Vendar so pa ljudje že jeli špekulirati z zemljišči. Zdaj kupujejo zemljišča po smešnih cenah, ker se zanašajo na to, da bodo v doglednem času očistena kaktej in da jih bodo potem drago prodali.

Gromov poleti okrog sveta

V noveletni številki moskovske »Pravde« je znani ruski letalec brigadni general Gromov napovedal, da bo poskusil s težkim letalom prekositi svetovni rekord na daljavo. Gromov se je odlikoval s poletu na daljavo in predlaskimi je dosegel nov svetovni rekord v nepretrganem poletu iz Moskve čez Severni tečaj v Kalifornijo. Posrečilo se mu je torej prekositi rekord, ki ga je bil dosegel na tej progi malo prej letalec Čikalov z dvema tovarisema.

Gromov je preletel z dvema spremljevalcema v izredno neugodnem vremenu v borbi s polarno meglo in cikloni 6.306 milj, ne da bi se spustil na tla. Ta rekord sta pa prekosila lani v novembru dva angleška bombnika, ki sta preletela v nepretrganem poletu 7.162 milj dolgo pot iz Ismailie v Egiptu do Darvina v Avstraliji. Gromov je predložil svoj načrt poleta okrog sveta sovjetski vladi. To bo nov naskok ruskih letalcev na svetovne letalske rekorde.

Nova preokoceanska zračna proga

V tekmovalstvu na polju rednega zračnega poleta na progi čez severni Atlantik med Nemčijo, Francijo in Anglijo so sicer znani znaki Angličan. »Imperial Airways«, angleška družba za zračni promet, je namreč sklenila otvoriti letos v maju redno zračno svazo in med Southamptonom v Angliji preko Foyneasa na Irskem, odkoder so navadno startala nemška letala na pokusne polete in Botwoodom v Zedinjenih državah ter Montrealom v Kanadi. Pozneje bo ta zračna proga podaljšana do New Yorka. Zaenkrat ni znano, da-li bodo »Pan American Airways« otvorile zračno pogo z druge strani, ni pa izključeno, da se ho-

sta do maja obe družbi sporazumeli glede sodelovanja na prvi zračni progi čez severni Atlantik.

»Imperial Airways« imajo pripravljena za službo na severoatlantski progi štiri velike hidroavione; vsak je veljal 45.000 funtov sterlingov. Hidroavion bo baje preletel Severni Atlantik v zapadni smeri v 16 urah, za povratek bo pa rabil 13 ur. Vsak izmed teh štirih hidroavionov — Cabot, Caribou, Connemara in Clyde — bo lahko nosil tri tone in sprejel milijonov pogonske snovi v zraku. Poveljnik proge bo kapitan Wilcockson, znan po svojih poletih iz Caledonije leta 1937. V začetku bodo prevažali samo pošto, dokler se piloti ne bodo dobro seznanili s progo, potem bodo pa sprejemala letala tudi potnike. Najbliž bodo že poleti postavljeni v hidroavione sedeži, za katere je v trapih še vse pripravljeno.

Spominski zbornik grafične organizacije

Ljubljana, 21. januarja. Ob svojih 70 letnici je izdal prosvetni odbor zveze organizacij Zveze grafičnih delavcev in delavk Jugoslavije v Ljubljani spominski zbornik, ki je še po svojih nanjstih in opremljenosti v slogu črne umetnosti. Juhlje grafične organizacije je sredi v naši javnosti veliko pozornost, pač zato, ker ta organizacija slovi kot ena naših najstarejših in najmočnejših ter je bila in je še vzor drugim strokovnim organizacijam po svojih ustanovah in izpopoljenosti. V zvezi s njenim delovanjem je pa seveda tudi razvoj grafične stroke pri nas ter smemo trditi, da je treba pripisovati v veliki meri grafični organizaciji zaslug za izpopolnitev ter napredek tiskarstva. V »Zborniku« zvezo, da so bili v začetku člani organizacije tudi znameniti ljubljanski tiskarji ter da je bil med njenimi prvimi podporniki in ustanovniki člani celo ljubljanski župan dr. Costa, a tiskar Blaznik je bil nekaj časa njen predsednik.

Zbornik vsebuje največ gradiva, razvščenega na 80 straneh (revijskega formata), ki je v zvezi s jubilejem organizacije; posebno vrednost ima zaradi tega, ker so skoraj vse sestavke napisali grafičarji. Zbornik je tako izdelek uma in rok samih grafičnih delavcev, ki so imeli lepo priliko, da hkrati dokažejo tudi svojo splošno kulturno stopnjo — grafična organizacija je imela v začetku značaj izobraževalnega društva — ne le visoko razvojno stopnjo naše grafične stroke in izpopoljenosti grafične organizacije.

Splošnevanje pred organizacijo budi statistično gradivo o delovanju socialnih in gospodarskih ustanov organizacije, saj vsote segajo visoko v milijone.

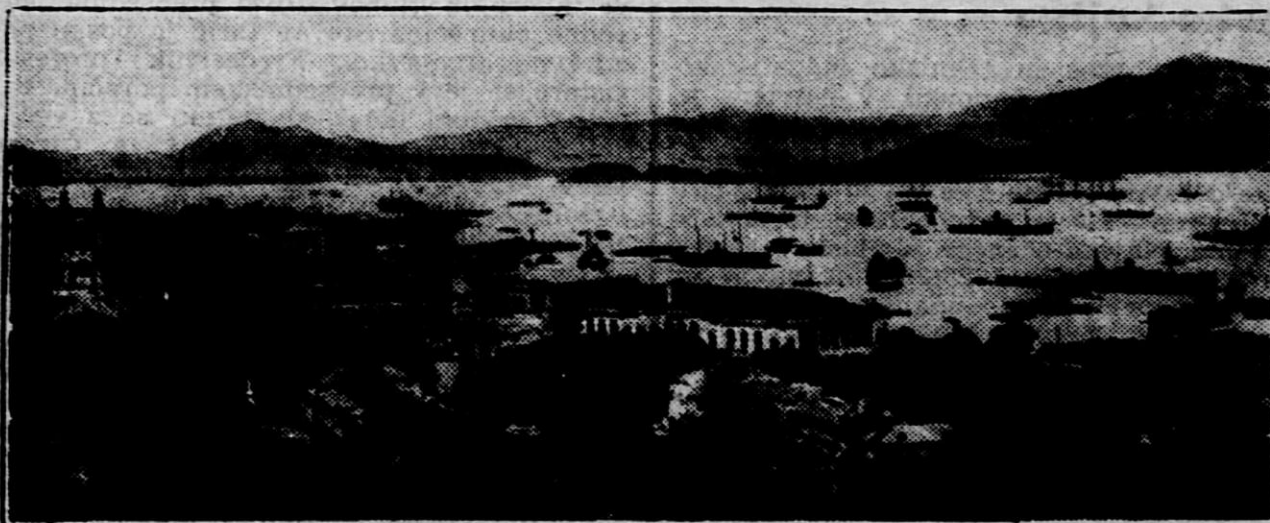
Zbornik ima svojo vrednost, ker nudi bogat prispevek zgodovini našega tiskarstva in socialnega življenja, pa tudi našu kulturni zgodovini. Zato bo po njem rad posegel marsikdo, ki sicer ni v tesnejših stikih z grafično stroko. Toda sleherni kulturni človek je dandanes več ali manj v območju kulturnega kroga črne umetnosti, saj je tisk v resnici most kulture in ogledalo omike, kakor se glas motto Zbornika.

OUDDNO VPRASANJE

— Mój oče pride najprej v konjuz, potem bo pa znozel.
— Ubogi fant, ti boš moral potem plačati njegove dolgove.
— Kaj, mar misliš, da sem znozel?

Angleži utrjujejo Hong Kong

Angleški listi pišejo, da je japonska premoč na morju samo na papirju

Angleške vojaške oblasti na Daljnem vzhodu zadnje čase skrbno proučujejo bodočnost Hong Konga kot važne trdnjave za angleški obrambni trikot Singapore — Darwin — Colombo. Čeprav nekateri strokovnjaki trdijo, da se Hong Kong ne da držati, so Angleži prav v zadnjem času izpopolnili njegovo obrambo na suhem, na vodi in zraku. Vse angleške ladje v kitajskih vodah se stalno mude blizu Hong Konga in ne udeležujejo se niti skupnih manevrov z edinicami singapurske baze. Za zračno obrambo skrbje letala z matične ladje »Eagle«.

Singapurski listi posvečajo pod vplivom japonskega prodiranja na Kitajsko veliko pozornost položaju Hong Konga in trdijo, da bi se trdnjava držala samo mesec dni, če bi bilo jedro angleškega brodovja pri-

morano ostati na Sredozemskem in Severnem morju. Listi pišejo, koliko pozornost posvečajo vojaške oblasti utrditvi in oborožitvi obale. Hong Kong ima v pomoč dve flotili najmodernejših podmornic. Japonska premoč na morju je baje samo na papirju, kajti Japonci imajo v »aktivnem seznamu« mnogo ladij, ki bi jih bile druge države že davno poslane med staro željezo.

Z usodo Hong Konga je važen sporazum med Anglijo in Ameriko. Med angleško-italijansko krizo, ko je morala Anglija znaten del svojega vojnega brodovja poslati na Sredozemsko morje, je zamenjala malone vse angleške vojne ladje v območju Hong Konga ameriško vojno brodovje.

Po 12 letih pojasnjena tragedija

Kako je umrl v Braziliji bivši nemški vojaški letalec Otto von Kleinmichel

Oni dan je bila pojasnjena ena najzagonetnejših tragedij brazilske divjine. Smrt bivšega nemškega vojaškega letalca Ottona von Kleinmicha, ki je našel tragično smrt pred 12 leti v Dolini smrti na Rio das Garças. Otto Kleinmichel je živel po vojni v Rio de bogato ameriško Nemko Editho Berensdorffo, lastnico elegantnega lokala Diamonds-club. Želja po pustolovščinah ga je napotila leta 1936 s 141 iskalcem demantov, med katerimi je bil razen njega samo še en belokožec, na novo odkrita ležišča demantov na Rio das Garças. Srečno je prispel z njimi preko Goyaza in Matto Grossa do demantne reke. Novinarji, poslani tja, kamor je vleklo hrenenje po demantih množice pustolovcev, so ga še videli v taborišču iskalcev demantov, kjer si je bil v bližini postavil kolibo. S svojimi tovariši je redko obbeval.

Nekega dne je Kleinmichel iz taborišča izginil. Bilo je jasno, da ni odšel, toda oblasti niso mogle ugotoviti, kaj se je z njim zgodilo. Zaslisevanje prebivalcev taborišča je ostalo brez uspeha. Sicer so pa tje neprestano eni prihajali, drugi odhajali. Leta 1927. so iskanje ustavili. Brazilske oblasti so sporočile nemškemu poslanstvu v Rio, da je Otto Kleinmichel brez sledu izginil. Bernsdorffova je prodala podjetje v Rio in se preselila k svojim staršem v New York.

Šele letos v začetku januarja se je javil zamorec, ki je spadal k skupini iskalcev demantov, s katerimi je bil krenil Kleinmichel leta 1926. iz Rio. Zamorec, ki je vedel za njegovo smrt in se je sedaj vrnil iz pragozda, je prebil celih 21 let, toda sreče ni imel. Povedal je, da se je nekega dne Kleinmichel zakasil na reki. Vračel se je pozno zvečer med viharjem in naličjem. Namesto k svoji je prišel h kolibi nekake Angličanke, ki je imel kakor drugi nemški demantov pred njo kup nezaprane-

ga peska in blata, iz katerega so izpirali demante. Po običajnem pravu iskalcev se takemu kupu, kjer so morda še skriti demanti, nihče ne sme približati brez svrila bolj kakor na sedem korakov. Lastnik kupa je menil, da se je približal njegovemu pesku tat in ga je ustrelil. Po tem običajnem pravu pripadajo demanti, ki se najdejo pri tatu, lastniku peska. Kleinmichel je bil pa našel tistega dne velik demant modre barve.

Angležu pa demant, ki ga je bil našel pri ubitem Nemcu, ni prinesel sreče. Čez nekaj dni ga je ustrelil neki mulat prav zaradi tega demanta, ukradel ga mu je in pobegnil. Kaj se je zgodilo z roparskim morilcem, ni znano. In zdaj je itak prepozno, da bi ga oblasti zasledovale. Brazilske oblasti so zdaj izpopolnile svoje prvotno poročilo nemškemu veleposlanstvu s kratkim obvestilom, da je bil Kleinmichel ustreljen zaradi nesporazuma.

Petkrat ušel smrti

Poveljnik angleške policije v Palestini Sir Charles Tegart ima izredno srečo. Oni dan je za las ušel smrti, ko je bil njegov avto v spremstvu policijskih in vojaških avtomobilov napaden med potjo iz Jeruzalema v Jericho. Tegartov pobotnik Sanderson je bil ustreljen, ko je odprl vrata, da bi odskočil iz avtomobila in nadziral odstranjevanje barikad. Arabskim strelcem, ležečim v zasedi blizu zavarikad, niso ceste, se je posrečilo izogniti v noč, čeprav so angleški vojniki in policisti po prvem strelu odgovorili z ognjem. Zjutraj, ko so poslali za uporniki letala in ko so vojniki preiskovali sosedne vasi, ni bilo o napadalcih ne duha ne sluha.

Sir Charles je že petič ušel smrtni nevarnosti. Prej so bili poskušani nanj štirje atentati s samokresi in ročnimi granatami. Tegart je strokovnjak za boj s te-

Kdor hoče vzgajati, mora biti sam vzgojen

Zanimivo predavanje dr. Vlada Schmidta — Za zadovoljstvo in srečo je odločilen pravičen odnos do dela

Ljubljana, 21. januarja. V okviru pedagoškega tedna za starše, ki ga po preizkušeni smernici za zadnjih let prireja vsako leto Pedagoško društvo zdaj v tem, zdaj v drugem ljubljanskem predmestju, je v torek zvečer v mošćanski ljudski šoli predaval mladi znanstvenik dr. Vlado Schmidt, vodja bano-

vinske poklicne svetovalnice o vzgoji za poklic. Naj o njegovih izjavah, podprtih z znanjem, ki ga je nabral na domačih in tujih tleh, prinesemo v izvešču najtehtnejše, kar bo služilo staršem v pomoč pri vzgoji otrok.

V uvodu je predavatelj jedrnat povedal: Kdor hoče vzgajati, mora biti sam vzgojen. Če je vzgajanje pripravljeno otroka na naloge, ki mu jih bo stavilo življenje, je gotovo, da mora vzgojnik te naloge ne le poznati, temveč jih mora tudi ceniti. Življenje bo zahtevalo od otroka svojstva, ki jih zahteva od vsakega. Ta pa so: pridnost, poštenost in delavnost. Če naj vzgojnik otroka k temu vzgoji, mora tudi sam biti tak. Nadalje bo otrok vzgojen za poklic in poklicno življenje, če bo poklic cenil in spoštoval. Torej mora tudi vzgojnik ceniti to stran življenja, mora delo, ki je s poklicem nerazdružljivo zvezano, spoštovati in pravilno pojmovati smisel in pomen dela, oziroma poklica za človeka in njegov razvoj.

POTREBEN JE PRAVILEN ODNOS DO DELA

Vsi opravljamo neko delo in vsak zavzema od njega neko stališče. Vsi tudi želimo biti srečni in zadovoljni in želimo isto svojim otrokom. Vedeti pa bi morali, da za našo zadovoljstvo in srečo ni odločilno, kakšno delo opravljamo, temveč v kakšnem odnosu smo do svojega dela. Kako gledamo vanj in kako ga vrednotimo. Isto delo delajo za naše otroke. Zato si moramo že od vsega začetka prizadevati, da bodo delo pravilno vrednotili, a to nam bo uspelo le, če bomo mi, ki vzgajamo, do dela imeli pravičen odnos.

Kaj razumemo pod »pravičnim odnosom«? Nekomu je delo nujno zlo, le sredstvo za potrebne dohodke in tak resnično zaživi šele takrat, ko je delo že končal. Tak človek, ki mu je delo nekaj nadležnega, poniževalnega, bo delo gotovo slabo opravljal in stremel za tem, da se ga čim prej otrese. Brezdelje pa mu bo sreča in namen. Vse drugače doživlja delo in poklic tisti, ki delo ceni zaradi dela samega in ne zaradi koristi, ki iz njega izvirajo. Takemu je delo vir zadovoljstva, često mu pomaga prebroditi težave življenja in mu v precejšnji meri odgovarja na vprašanje po smislu življenja samega. Kdor je znal svojim otrokom vcepiti tako veselje do dela, kakor ga ima junak Jack Londonovega romana »Martin Eden«, ki je bil zvečer, ko je legel spat, vesel ob misli, da bo jutraj, ko se bo zbudil, svoje delo nadaljeval, temu se ne bo treba bati za otrokovo zadovoljstvo in uspeh pri poklicnem delu.

A kako pripraviti otroka do tega, da bo znal delo tako ceniti? Predvsem je gotovo: sami ga moramo ceniti. Komur je delo le sredstvo za zaslužek, ne bo mogel otroka nikoli vzgojiti tako, da bi ga znal drugače vrednotiti, pa naj bo še tako spreten vzgojnik. Zgled, ki ga dajemo sami, v svojem ravnanju in vrednotenju, vpliva namreč na otroka bolj kakor vsi vzgojni ukrepi. Če otrok sliši, da govorijo o delu in poklicu doma vedno le kot o sredstvu za zaslužek, potem ni čudno, če ostanejo otroku vrednote dela sedemkrat zapечатena knjiga. Še slabše, če starši jemljejo delu sploh vsako ceno. Kdo izmed nas bi se veselil stvari, ki bi mu jo nekdo ponovno kazal v najslabši luči? Delo pa je življenjska nujnost, ki se ji otrok ne bo mogel brez škode odtegniti. In ta nujnost mu je prikazana v najtehtnejših barvah. Ni čud-

no, če se ob takim prikazovanju otrok nestrane »naže« in zre z mržnjo in odporom na to bodočo življenjsko nalogo.

LE ČAKAJ, KO BOS PRISELI...! V splošnem bi morali biti starši bolj previdni in ne bi smeli plašiti otrok pred nalogami, ki jih čakajo v bodočnosti. Otroci na grozljive ne pozabi, vtisnejo se mu v duševnost in vplivajo na njegovo sodbo o življenju in njegovih nalogah tudi še, ko je že odrasel. Se preden otrok pride v šolo, dobi ob grozljah staršev o šoli in učitelju najslabše mnenje. Ali je potem čudno, če se jih z vsemi štirimi otepa? Kako težko delo ima potem učitelj, preden si pridobi otrokovo zaupanje in s tem njegovo sprejemljivost za koristi, ki mu jih šola lahko da, leta pesem se ponavlja, ko otrok konča ljudsko ali meščansko šolo. Mnogokrat so prav grozljive vzroke, da se otrok izogne učni dobi pri moštru, da se izogne poklicu, ki bi se ga bilo treba učiti in se oprine na težavah, nekvificiranih del. Če je to storil nekdo, ki bi bil morda bolj zmogel izvrševati n. pr. obrtniški poklic, je to velika škoda zanj in za skupnost, ker gre do tako njegove koristne zmoglosti v izgubo.

Otroka je torej treba opozarjati na pomen dela, ki ni le v tem, da z njim nekaj zasluži, temveč je vredno že samo na sebi: s primernim delom koristno uveljavljamo zmoglosti in to nam daje prijetno zavest, da nekaj pomenimo in da ne živimo kar tjavendan. Prav enako kot strahenje otroka pred hudim, ki ga čaka v šoli ali v poklicu, je napačno tudi prikazovanje dela in poklica kot nekaj nad vse prijetnega, vselega in zabavnega, kot nekaj, kar ne terja nobenih težav in naporov, ob čemer ni treba preživljati resnih in težkih dni. Vzgoja je priprava na bodoče življenje. Življenje pa ni le pekel in tudi ne le raj, temveč ima senčne in solnčne strani. Otroku ga prikazimo takšnega, kakršno v resnici je.

VZGOJA ZA GRE V SKLADU Z NAGNENJI OTROKA

Kdor hoče dobro vzgajati, pa mora poznati tudi cilj, kamor bi hotel otroka pripeljati. Napačno je izvajati vzgojne ukrepe brez ozira na otroka. Za uspešno vzgajanje je bistveno važno, da navežemo vzgojno prizadevanje na tiste sile, ki jih otrok že ima. To so zmoglosti, nagnjenja, zanimanja itd. Umetnost vzgoje je v tem, da znamo otrokovo prizadevanje naravnati v isto smer, v kateri poteka naše prizadevanje. To prizadevanje pa moramo uravnati tako, da najbolje odgovarja posebnostim vzgojevanca. Otrokovo in vzgojnikovo prizadevanje je treba spraviti nekako v sklad. Brez otrokovih nagnjenj, ki ga silijo, da se prav tako udeležuje in ne drugače, in brez njegovega prizadevanja pa udeleževanju, bi bila vsaka vzgoja brez haka. Ta njegova nagnjenja, ki so za pravilno vzgojo za poklic prav izrednega pomena, moramo postaviti v službo našega vzgojnega prizadevanja, nanje navežemo svoje delo in iz njih izhajamo.

NE SILIMO V POKLIC PROTI INTERESU IN NAGNENJU!

Kdor bi se ne oziral na interese in nagnjenja, z vzgojo ne bo prišel daleč. Zato je napačno siliti otroka, ki ima veselje za ročno delo — za ta ali oni obrtniški poklic — na gimnazij ali univerzo. Posebno bi si morali to zapomniti starši iz inteligentnih slojev, ki mislijo, da bi bilo zanje nečastno, če bi njih sin opravljal poklic, ki na družabni lestvici ne stoji tako visoko kakor njihov. Znanost o poklicih si že dolgo prizadeva porušiti predsodke, ki prihajajo do izraza že v nazivih »nižji«, »srednji« in »višji« poklici. Ni namreč bistveno in za osebo vrednost odločilno, kakšen poklic kdo opravlja, temveč kako ga opravlja. Če starši opazijo, da otrok že v zgodnji mladosti kaže izrazit interes za neko vrsto dela, naj mu ga nikar ne skušajo »izbiti iz glave«, čeprav mu takega dela morda ne želijo. Za uspeh v poklicu je namreč poleg zmoglosti potreben tudi interes. Če pa izrazito poudarjeni interes ubijemo, smo obnem uničili tudi interes za druga opravila in ne le za tistega, ki smo ga nameravali, POMAGAJMO DO POPOLENE PREDSTAVE O DELU!

Ali pa naj vzgojnik sledi otroku, če vleče v napačno smer? Gotovo ne! Naveže pa naj na zadnji, skriti, otroku samemu se nezaveden dobri namen tega navznanja in ga uporabi za svoje vzgojno delo. Zelo razširjene poklicne svetovalnice — tujini, pa specialno izdelani filmi o značilnostih opravil v raznih po-

klicih skrbijo za to, da prikažejo otrokom v pravi luči razne možnosti poklicnega udejstvovanja. Dejstvo je namreč, da si otroci premnogokrat že ne napačno, pa vsaj zelo nepopolno predstavljajo naloge v raznih poklicih, pa potem ugotove, da predmet njihovega zanimanja ni bil tak, kakor so si ga predstavljali. Zato naj bi se starši tudi pri nas potrudili in porabili vsako priliko, da pokažejo otroku, kaj je treba opraviti v raznih poklicih.

VZGOJA ZA POKLIC OB SPLOŠNI VZGOJI

Vsi ukrepi za vzgojo za poklic pa ne bi dosti zalegli, če bi bila splošna vzgoja slaba. Vzgoja za poklic ne more biti ločena od splošnega vzgojstvenega prizadevanja: kajti vsak poklic, z višjo ali nižjo šolsko ali strokovno izobrazbo ali pa tudi enostavno pomožno delo, zahteva vestnosti, delavnosti, pozornosti, vztrajnosti in pridnosti, skratka voljo in veselje za delo. To je tudi cilj vzgajanja sploh. Od domače vzgoje pa v pretežni meri zavisi poznejše otrokovo veselje in volja za delo. Če teh lastnosti ni, ni sposoben sploh za noben poklic, tudi če je še tako inteligenten. Bolje kakor napačno popravljati velja torej vzgojiti otroka že od vsega začetka tako, da bo imel veselje za delo. To pa dosežemo, če ga že zgodaj, letom primerno, zaposlimo. Tak

otrok ne bo nikdar lenuh in malopridnež in se bo v poklicu, prikladnem njegovim zmoglostim in nagnjenjem, lepo uveljavil. Paziti pa je treba, da otroku ne nalagamo delo »za kazeno«, ker bi se mu utegnile vtisniti v duševnost, da je delo kazen — nekaj neprijetnega in nečastnega. In kakor se skuša izogniti kazni, tako se bo skušal izogniti tudi delu.

PRAVILNA IZBIRA POKLICA

Ob posvečanju pozornosti vsem ukrepom za vzgajanje za poklic, ki naj ga otrok uspešno in zadovoljno vrši, pa ne smemo pozabiti zadnjega ukrepa, ki so ga starši dolžni otrokom: pomoči, ki naj jo nudijo otroku pri izbiri pravičnega poklica, takega, ki je najbolj prikladen njegovim zmoglostim in nagnjenjem. Če je otrok začel v poklic, ki mu ne odgovarja, lahko to uniči sadove prejšnjih, še tako dobrih vzgojnih ukrepov: otrok ne bo v poklicu zadovoljen in se v njem tudi ne bo obnesel. V pomoč staršem, ki vedno ne morejo sami presoditi primernosti nekega poklica za otroka, so po vsem svetu in končno tudi pri nas ustanovili poklicne svetovalnice. Predavatelj je na kraju izvajanja omenil še glavne vidike, ki jih poklicno svetovanje upošteva v svetovalnicah.

Za njegova izvajanja so se mu zbrali starši in vzgojniki oddolžili s prisrčnim aplavzom, nato pa so zelo vneto posegali v debato in obšipali predavatelja s številnimi vprašanji, ki so pričala ne le o živem interesu staršev na vzgoji svojih otrok, temveč tudi o njih veliki potrebi po navseh v posameznih konkretnih primerih, ki jih nudi vzgojevanje.

br. načelnika, ki je omenjal, da je v 702 telovadnih urah telovadilo 18.817 bratov, oziroma članic, naraščaja in deca Društvo je priredilo mladinski nastop, večerni nastop na prostem, telovadno akademijo in smuske tekme. Društvo pa se je udeležilo tudi vseh župnih prireditvev od župnega zleta, župnih tekem, hahkoatletskih tekem, streliških in kolesarskih tekem kakor tudi okrožnega zleta, vseokolskega zleta v Pragi in župnih smučarskih tekem v Mojstrani.

Tajnik br. Česenj je poročal o delu uprave, ki je imela devet upravnih sej in šest sej izvršilnega odbora. Bilo je tudi 9 članskih sestankov. Uprava je priredila kakor vsako leto vidovdanski kres, slavnostne seje, družabne večere, Miklavžev večer za deca, naraščaja in članstvo, proslavo rojndne prezidenta dr. E. Beneša komemoracijo ob obletnici smrti prezidenta Osvoboditelja T. G. Masaryka, komemoracijo ob četrti obletnici smrti vateškega kralja Alekandra I. Zedinitelja. Društvo je priredilo tudi poslovalne večere br. Cvijanoviču VI. in dr. S. Dolancu.

Br. starosta Završnik S. je v svojih uvodnih besedah in poročilu omenjal potek Petrove petletke in o novi zamisli, ki naj bi se v obliki zaoblubi izvajala v okviru petletke. Spominjal se je umrlih bratov in sester v preteklem letu, zlasti pa žup. podstaroste br. Dolence F. Br. starosta je poročal tudi o sklepu članskega sestanka, ki je izvolil odbor za nabavo novega društvenega prapora in način, kako naj članstvo podpre zamisel, da bo prapor res vreden naslednik starega, ki ga je čas že razjedal. Obširno je poročal tudi o delu za bodoče leto. Po poročilu vseh odbornikov je podal poročilo tudi br. R. Mayr, ki je v imenu revizorjev predlagal zaradi najlepšega reda v poslovanju, razrešnico.

Nato je bila prečitana lista odbora za prihodnjo poslovno dobo. Lista je bila sprejeta brez ugovora. V novem odboru so nastale le manjše spremembe, dobili pa so nekaj mest tudi mlajši bratje. Za starosta je bil ponovno izvoljen br. Završnik Stanek, podst. Cvar J. in Kušar Nadina, tajnik Česenj J., nam. Kovačič Marica, načelnik Zebre, inž. Mlakar J., žgur Mirko, Pečnik Emica, Tičar Nataša, Banska Mila, Prosvetar inž. Gros O., zdravnik dr. Bežek J., nadalje je v odboru še 10 odbornikov in njih namestnikov, 5 revizorjev in 5 članov častnega razsodišča s 4 namestniki.

— V kamniškem Sokolu je bilo vse do zadnjega zelo živahno. Delali smo in to prav krepko, načrtov pa je še vse polno. Uspehi? Marsikaj je že drugače, doživeli pa boste še stvari, ki se bodo sokolska srca ka tajala. Pa se bomo o tem raje drugič pomenili! Zdaj je predpust, pa se spodobi, da nekoliko pozabimo na skrb in se poveselimo tako kot se poveseli človek, ki ima težko delo za seboj. Sokol pripravlja svojim članom in prijateljem zabavo, pri kateri bo prilika za vse, velike in male, suhe in debele, da se pošteno razigrata. Kdaj bo to? Ne bodite nestrpni! Do 1. februarja ni daleč, tedaj bo namreč naš dan. Zasluzili smo, da ga nekoliko polomimo, pa ga tudi bomo. Brez sale! Vabimo vse prijatelje, da obiščejo našo sokolsko zabavo, ne bo jim žal. Še nekaj, pa na tih: komandant vse prireditve pravi, da bo ples otvoril z jezikom. Imel bo namreč govor, ki bo tem zanimivejši, čim bolj se mu bo jezik zapletal.

Iz škofje Loke

— Predavanja v zimskih večerih so dobrodošla. To se kaže tudi na udeležbi predavanja je zelo prirčno priznanje. Hvala je izvrstno predaval o mednarodni politični situaciji dr. Branko Vrčon, to sredo pa smo pozdravili v Škofji Loki vseučiliškega profesorja g. dr. Oskarja Rejo, ki nam je predaval o vremenu. Zelo zanimivo predavanje so izpopolnjevale skopične slike. G. predavatelj nam je predložil sprva nekaj teoretičnega znanja o vetrovih, klimi, atmosferi, padavinah, tokih in podobnem, potem pa nam je govoril o pasatnih vetrovih, o tropu in stratosferi, o konstantnosti temperature, o vzpenjanju zraka, o raznovrstnih oblakih, o vremenskih opazovalnicah in slednjič o postanku vremenskega poročila. Lepo predavanje je zelo prirčno priznanje. Hvala! Zelo smo ZKD, da nam s svojim posredovanjem omogoča tako lepe izobraževalne večere. Onim, ki jih na predavanjih ni bilo pa pravimo: Pridite, ne bo vam žal!

MODERNI OTROCI

Učitelj hoče dopovedati otrokom, kaj je vztrajnost. — Kaj je to, vpraša, kar nam omogoča pot po najbolj kotanjastih cestah, čez gore in doline, čez vse prelaze in kotline, skozi goste džungle, pragozdove, močvirja, pustanje in zasnežene planote? — Takega avtomobila še ne poznamo, gospod učitelj, — se oglasi učenec v zadnji klopi.

Sokolstvo

Občni zbor škofjeloškega Sokola

Škofja loka 20. januarja. Škofjeloški Sokol, ki ima za seboj 32 let nepretrganega in v najrazličnejših borbah prekaljenega dela za vzvišene sokolske ideje, je tudi na svoji letošnji skupščini pokazal, da stoji v ospredju društvene življenja, kolikor ga škofja loka pozna.

Velika dvorana je bila v sredo zvečer docela zasedena, ko je pozdravil čvrsto sokolsko družino I. podstarešina br. Rudolf Horvat. Prvi pozdrav Sokolov in Sokolice je veljal izvršenemu starešini SKJ Nj. Vel. kralju Petru II. Zbor je izrazil svoje bratske simpatije češkoslovskiemu sokolstvu, spominjajo pa smo se tudi svojega nepozabnega starešine br. Franca Dolence st. Izbrpna in zanimiva so bila poročila društvenih funkcionarjev. Pokazala so, da je vse ono, kar ni spadalo v naše vrste odšlo, da pa kljub temu sokolska edinicca niti številčno ni prav nič nazadovala. Prihajajo v naše vrste Sokoli, ki so res Sokoli. Kot prvi je poročal društveni tajnik br. Edo Thaler. Delovalo je v društvu sedem odsekov, ki so si vsak v svojem delokrogu močno prizadevali, da pri nesejo društvu čim več notranjega življenja. Sokol šteje brez naraščaja in deca 367 članov in članic, z mladino vred pa preko 500 pripadnikov.

Načelnik br. Dominik Bizjak je navajal nepretrgoma in čisto z velikimi napori združeno delo tehniškega odbora, ki ni zamudil ničesar na doprinasanju k fizični vzgoji članstva. Tako se je vse leto telovadilo, prirejali so se pešizleti, kolesarski izleti, hodili smo na sokolske prireditve, uspel je društveni nastop, lepa je bila akademija. V splošnem je število moškega telovadnega članstva za spoznanje padlo, nasprotno pa so vsi ženski oddelki narasli. Prosvetno delo je očrtal br. Franjo Pavlica. Izmenjave niso koristile, kljub težavam pa so se prirejale predavanja, proslavljali smo jubileje, prirejali spominske in slavnostne dneve itd.

Kakor vsako leto, smo slišali tudi letos, da stanje blagajne ni zadovoljivo. Stroški

Občni zbor Sokola v Kranju

Pretekli teden je podalo račun eno najstarejših društev v Kranju. Sokoli, ki so se že davno pred svetovno vojno zbirali v telovadnicah in gojili idejo slovanskega bratstva, tudi v današnjem času niso izgubili »raison d'être«, nasprotno, nov čas je prinesel sokolstvu tudi nova polja udejstvovanja. Socialni odsek, odsek za štednjo narodno-obrambeni itd. nam kažejo, da je dobil Sokol poleg dela v telovadnici in v prosvetnem udejstvovanju nova torišča, ki jih je treba prav tako vzeti v okvir sokolskega življenja.

Iz mnogih občinskih poročil je razvidno, da je društvo opravljalo ogromno delo, tako v telesno-vzgojnem, prosvetnem s pevskim, orkestralnim, lutkovnim in predavateljskim odsekom kakor tudi v upravnem pogledu. Opazilo pa se je, da je delovna nekam zapeto, da ni živo, da ni razgibano. Res je, da prav novooznanji odseki

kažejo, da hoče članstvo s časom; to smer je nujno začrtalo življenje. Prav v teh odsekih pogrešamo mladih moči. Kakor vsako društvo, ki nima mladine, ne more upati tudi sokolsko društvo na poživljenje dela v svojih vrstah. Toda Sokol v Kranju ima mladino. To smo lahko opazili tudi na občnem zboru, kjer je mladina odločno iznesla svoje misli o delu pri Sokolu. Mogoče so koga ostre besede, ki so pa končno le izraz nove dobe, zdale, vendar so bile kritične besede povezane tudi s smelnimi zamislimi, ki kažejo, da hočejo mladi delati prav tako vneto za sokolstvo toda z gibčnostjo in mladostnim poletom, ki je danes potreben. V znamenju hotenja mladih in njih udejstvovanja v sokolskih vrstah je potekla skupščina v zadovoljstvo vseh bratov in sester.

Kako mnogovrstno delo opravlja Sokol samo v telesni vzgoji, nam kaže poročilo

Nicholas Silver:

Hiša groze

roman

— Oborožen sem, — je dejal John Cable glasno. — Naj bo pri oknu kdorkoli, opozarjam ga, da sem oborožen in pripravljen streljati. opozarjam ga tudi, da znam dobro meriti.

— Malo predalec greš... Toda John Cable je bil ves iz sebe. To je bila tista hladna roka, ki ga je bila prisilila, da je stopil k hiši, v kateri je bil zagnedal luč. Zdaj ga je znova silila stopiti k oknom.

Odprl je prvo. Oknice so bile zaprte. Odprl je drugo — kriknil je od presenečenja in odskočil, ko je močan veter potegnil v sobo in razmetel namizi ležeče papirje po vsej knjižnici. Oknice drugega okna, ki so bile še malo prej trdno zaprte, so bile zdaj odprte in majale so se v vetru.

To pot je kriknil tudi Guy Lucas. Skočil je k oknu in se sklonil ven, ne da bi se zmenil za svari Johna Cabela, ki se je dobro zavedal, kako lahko bi ga napadel človek, prečeh v temi pri oknu.

Guy je potegnil k sebi oknice, jih znova zaprl. pregledal vsa druga okna sam in se obrnil k Johnu.

— Najbrž sem pozabil dobro zapreti oknice, ko sem prvič odprl okno, — je začel. — Toda v Johnovem vedenju je bilo nekaj, kar mu je zadržalo besede v grlu. — Kaj je bilo to? — je vprašal ostro.

III.

— Naj je bilo karkoli, odločiti se morava, kako se bova polastila tega, kar je bilo zunaj, — je dejal John.

— Ali hočeš s tem reči, Cable, da bi šel iskat po hiši potepuha, ki je morda iskal tu kaj za podzobe? Tak ljudje so nevarni, ker se ne ustavijo pred umorom, če jih kdo moti. Ne prijatelju, to ostaneš. Sicer bi pa itak ničesar ne opravil. Le poglej, treses se kakor šiba na vodi.

— To ni važno. Naučil sem se ravnati z orožjem in če bo treba, bom streljal.

Zadnje besede je izgovoril glasno in ozrl se je, kakor da bi pričakoval, da mu bo skrivnostni neznanec od nekod iz kota odgovoril.

— Vidiš, je dejal. In dvignil je samokres. V trenutku, ko se je njegov prst dotaknil petelince, se mu orožje v roki niti premaknilo ni.

Lucas je osuplo opazoval ta čudež. — Veseli me, da imaš orožje, — je dejal. Dobro je imeti nekaj v svojo obrambo v taki hiši in ob takem času. Naenkrat je pa pripomnil: — Kaj pa ti je?

John Cable se je bil sesedel v naslanjač. Zdaj je sedel zaprtih oči in njegov obraz je bil mrtvaško blede.

— Daj mi svoj samokres, — je vzkliknil Guy. — Edino orožje, ki ga imava, morava čim bolj izrabiti.

— Vzem ga, — je dejal Cable, — toda ne, — raje ga obdržiš sam. Ni mi tako slabo kakor se ti zdi. — Samo slabo srce mi nekoliko nagaja. Hvala, zdaj se počutim že mnogo bolje.

Lucas se je sklonil, da bi vzel na prizidku kamina ležeči klubok in se pokril. Cable ga je opazoval in ko se je obrnil od kamina, ga je jel ogledovati še pozorneje. Zada je v hlačenem žepu svojega prijatelja je opazil ostre obrise samokresa. Zakaj mu je Lucas dejal, da nima orožja?

— Ven stopim pogledat, kaj je, — je dejal Lucas. — Ti pa ostani tu in brani trdnjavo, kakor pravimo.

— Braniti trdnjavo? Kakšen smisel ima ostati tu, a ti da bi šel neoborožen ven in postal žrtev prvega zločinca, ki mu pride v roke?

Toda Guy Lucas je skomignil z rameni. — Znal bom paziti, nase in s takim človekom bi hitro obračunal, — je dejal. — Nikar se ne boj zame.

Toda John Cable je planil pokonci. Pri vratih je bil istočasno z Lucasom. Le-ta ga je srepo pogledal.

— S teboj pojdem, — je dejal Cable odločno.

— Kaj se bojiš ostati sam tu? — je vprašal Lucas strupeno.

— S teboj pojdem, — je vztrajal Cable pri svojem. — To ne more nikomur škodovati. Ne morem te zapustiti, ko vem, da nisi oborožen.

Lucas ga je prebadal z očmi kakor da bi hotel uganiti, kaj se skriva za temi besedami. Potem je pa priklimal z glavo.

— Dobro, — je dejal, — samo prosim te, nikar ne streljaj na prvo stvar, ki bi se premaknila. To bi utegnil biti...

— Kdo? — je vprašal Cable.

— Ničče, — je odgovoril Lucas mračno.

— Ali pojdeva skozi vežo?

Te besede je izgovoril zelo glasno. Zvok njegovega glasu bi bil gotovo prestrašil ptico, preden bi mu bila prišla na strel. To Lucasu ni bilo po volji.

— Čuj, Cable, vedeva se kakor dva otroka. Tako ne bova nikoli našla nikogar, kdor se bo hotel v tej stari hiši nama skriti. Tu je mnogo hodnikov in temnih kotičkov kakor v labirintu. In če je tu kdo, ki nama streže po življenju, bo naju kaj lahko našel po luči. Vrniva se k ognju, sediva in pomeniva se, kaj bi bilo treba storiti.

In ko sta se vračala, je pripomnil: — Toda ti si se zadržal tu, Cable. Seveda me veseli, da si pri meni, ko se oknice tako čudno odpirajo — toda pojasnilo je gotovo zelo enostavno in prihodnjič, ko se zopet sestaneva, se bova temu smejala.

Radioprogram

Podrobne sporedi vseh evropskih radijskih postaj in obilo zanimivega štira dobite v tedniku za radio, gledališče in film »NAŠ VAL«. Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Nedelja, 22. januarja
8: Kmečki trio. — 9: Napovedi, poročila. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve. — 9.45: Verski govor (g. ravn. Jože Jagodic). — 10: A. Dvořák: Slovenski ples, simf. suite (plošče). Češka filharmonija, dir. V. Talich. — 11: Koncert kvarteta Pilihi. — 12: Klavirski koncert gđe. Viktorije Svihlikove, sodeluje radijski orkester. — 13: Napovedi. — 13.20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. — 14: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po želji). — 17: Kmetijska ura: Zakaj se kmetijske organizacije potrebuje (inž. Rado Lah). — 17.30: Za boljšo voljo in krajši čas (plošče). — 18: Alfonz Inkret: Sovražniki malih živali — igri ca (člani rad. igr. družine). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Dueti orglic in harmonike (gg. petan France in Stanko Avgust). — 20.30: Koncert operne glasbe. Sodelujeta: gđc. Vera Majdičeva in radijski orkester. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Za ples in odih (plošče). — Konec ob 23. uri.

Ponedeljek, 23. januarja
12: Iz daljnih krajev (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Zdravniška ura (g. dr. Bogomir Magajna). — 18.20: Nekaj valčkov (plošče). — 18.40: Melodije Paglavčeve pesmarice iz l. 1733 (g. dr. Josip Cerin). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zanimivosti. — 20: Godbe na pihala (plošče). — 20.30: Večer A. Lajovica. Sodelujejo: P. Lovštevca, prof. M. Lipovšek, prof. St. Osterc in radijski orkester. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Prenos lahke glasbe iz restavracije Emona. — Konec ob 23. uri.

Torek, 24. januarja
11: Slovenska ura. Čistoča — pol zdravja (g. dr. Franta Mis). — 12: Pisana šara (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Citre solo, g. Vilko Skok. — 14: Napovedi. — 18: Pester spored, igra radijskega orkestra. — 18.40: Odnos svetega do lepega (g. Fr. Tersegav). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Vesela kronika. — 20: Slovenski vokalni kvintet. — 20.45: Koncert radijskega orkestra. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Odmevi iz Amerike (plošče). — Konec ob 23. uri.

Sreda, 25. januarja
12: Angleške skladbe (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Ruski zvoki (plošče). — 14: Napovedi. — 18: Mladinska ura. Arnost Adamič: Katastrofa v rudniku, zvočna slika (izv. člani rad. igr. družine). — 18.40: 20 let razvoja jug. socialne politike z vidika delavskega prava (g. dr. Branko Alujevič). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Uvod v prenos. — 20: Prenos iz ljubljanske opere. V prvem odmoru: Glasbeno predavanje (g. V. Ukmari). V drugem odmoru: Napovedi, poročila. — Konec ob 23. uri.

Četrtek, 26. januarja
12: Priključni napravi (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Violina in kitara (gg. prof. K. Jeraj in Stan.

ko Prek). — 14: Napovedi. — 18: Pester spored, igra radijskega orkestra. — 18.40: Slovenska ura. Slovenske (g. dr. Rudolf Kolaric). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Deset minut zabave. — 20: Ples raznih narodov, koncert radijskega orkestra. — 21.10: Klavirski koncert g. Mirce Sancin iz Celja. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Šrnel »Škrjanček«. — Konec ob 23. uri.

Petek, 27. januarja
11: Šolska ura: Svetosavska proslava (Brezpos. učit. abiturienti). — 12: Naša pesem (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Češki, slovaški in ukrajinski napravi (plošče). — 14: Napovedi. — 18: Ženska ura: Delo kmečke gospodinjice v zimskih mesecih (ga Franja Brodar). — 18.20: Pesmi Josephine Bakerjeve (plošče). — 18.40: Francoščina (g. dr. Stanko Leben). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zanimivosti. — 20: O jazzu v besedi in zvoku (g. Vladimir Golob). — 20.30: Koncert. Sodelujeta: gđc. Sonja Ivančič in radijski orkester. — 22: Napovedi, poročila. — 22.30: Angleške plošče. — Konec ob 23. uri.

Sobota, 28. januarja
12: Plošča za ploščo v venček hiti, vsaka po svoje zabavo deli. — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Plošča za ploščo v venček hiti, vsaka po svoje zabavo deli. — 14: Napovedi. — 17: Otroška ura: a) Selma Lagerlöf: Kako je Niels Holgerson popotoval z divjimi gosmi. Povest v nadaljevanjih. b) Miki-miški kot sportnik, zvočna slika (čl. Nar. gled.). — 17.50: Pregled sporeda. — 18: Za delopust, igra radijskega orkestra. — 18.40: Zimski prazniki v Zilji (g. Boris Orel). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Beseda k prazniku (g. F. S. Finžgar). — 20: O zunanji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Vesel glasben večer. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Za konec tedna igra radijski orkester. — Konec ob 23. uri.

Vlom v postajališče

Slovenjgradec, 20. januarja
V noči od četrta na petek je bilo vlomljeno v pisarno slovenjgraškega postajališča, kjer izdaja: vozne listke honorarni železniški uradnik g. Ciril Cajnk. Ko je prišel okoli 5 ure g. Cajnk v pisarno, je po razmetani pisarni takoj opazil vlom. Vlomilec je razdiril križe na oknu pisarne, razbil šipe in se skozi narejeno odprtino spazil v pisarno. Vendar je g. Cajnk k sreči zvečer odnesel ročno blagajno domov. Vlomilec je v predalih našel edino 83 dinarjev drobiža. Razen tega pa je vlomilec odnesel dva mala vozna reda »Expres«, dočim je k sreči pustil vozovnice nedotaknjene.

O vladu je bilo takoj obveščeno orožništvo, kateremu se je še dopoldne posrečilo izslediti že večkrat predkaznovanega 34-letnega Vinka Delopsta iz Topolšice, ki je po daljšem oklevanju tudi priznal vlom. Vse priznanje našim vršim orožnikom, ki so v tako kratkem času ujeli predznega vlomilca, ki bi sicer sigurno še na drugih krajih poskušal svojo srečo.

Iz Novega mesta

Sejmi zopet dovoljeni. Sejmi, ki so bili začasno prepovedani zaradi slinavke in parkljevke, so zopet dovoljeni. Zato se bo vršil prihodnji Antonov sejem v torek 24. t. m. za vso živino in blago.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklici izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

TRGOVSKO PODJETJE
Išče v centru Ljubljane: pisarniške prostore od 1 do 2 sob. — Pismene ponudbe na Interreklam, Zagreb, Masarykova 28 pod »P-5759« 240

OGLAŠUJTE male oglase

„Slovenski Narod“!
Beseda samo 50 par.

50 PAR ENTLANJE
azuriranje, vezenje zaves, perila, monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 7.— din. »Julijana«. Gospodstaka cesta 12 8. T

KLIŠEJE
END
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

POCENILI
smo znatno vsa zimska oblačila površnice, Hubertuse, perilo itd. **PRESKER**, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

Sveže najfinerše norveško

ribje olje

iz lekarne dr. G. PICCOLIJA v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam

POT DO SREČE
knjigo in ostale informacije dobite zastoj, ako se obrnete na poznanega psihografologa Karmaha, Zalec. 13.T

BRILANT UHANE
od din 4.000.— dalje kupi Zajec, optik, Stritarjeva ul. 6, Ljubljana. 329

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

ENONADSTROPNO PET-STANOVAJSKO HIŠO
novu, zelo masivno zidano, v Studencih blizu kadetnice prodam. Letni donos je 16.500 din. Vprašati: Marčinko, Stritarjeva 18, Maribor. 317

POSEST
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

REDKA PRILIKA
Proda se stavbišče na Sušaku (Boulevard) pod zelo ugodnimi pogoji. Naslov v upravi Slov. Naroda. 324

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

ENONADSTROPNO PET-STANOVAJSKO HIŠO
novu, zelo masivno zidano, v Studencih blizu kadetnice prodam. Letni donos je 16.500 din. Vprašati: Marčinko, Stritarjeva 18, Maribor. 317

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODA SE
stavbišče na najlepšem mestu Hrv. Primorja ob morju. — Naslov v upravi Slov. Naroda. 328

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

LA BUKOVA DEVA
suha in razžagana po 105 din m² dostavljena na dom ter trboveljski prenos — dobite pri Kržiču, Ljubljana VII, Gubčeva 23, telef. 45-57. 292

POHIŠTVO.
vsakovrstne stole in vsa popravila — najceneje Breg 14, Josip Zorman. 322

GOSTILNO S HIŠO V VARAŽDINU
visokoprtilično, obstoječo iz 6 sob, 2 kuhinje, lepega vrta, velikega dvorišča, kegljišča in kleti pod vso hišo, prodam, ker zaradi starosti opuščen gostilno. Gostilna je dobro uvedena že mnogo let. Cena 310.000 din. Naslov: Varaždin, Vrazova ul. 4, F. Pavlovič. 241

AKO PRODAJAS, KUPUJES

OGLAŠUJ

V MALI OGLASNIK

„SLOV. NARODA“!

NAJCENEJSI IZDATEK

SPALNICE, KUHINJE.
priznana solidno izdelane dobite najceneje J. Bitenc, mizarstvo, Gosposka ul. 10. 333

MEDARNA
Prva specialna trgovina za med, Ljubljana, Židovska ul. 6, nudi prvovrsten sortiran cvetlični med lastnega pridelka in od najizkušenejših čebelarjev po najnižji ceni. Na debelo in na drobno. 12.T

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

PRODA SE:
2 elektromotorja za istosmerni tok 300 W 1 Ks in 0.50 Ks, testene iz medenine, ogledala za izložbe, vprašati Zajec, optik, Stritarjeva 6, Ljubljana. 330

SLUŽKINJO

vajeno gospodinjstva dela, kuhe, prido, snažno in pošteno sprejmemo, toda samo z najboljšimi spricvali in tako, ki se dolgo drži ene hiše. Po možnosti predložiti priporočilo. Nastop takoj! Predstaviti se: Christof, Povšetova ul. 33a, Ljubljana, Kodeljevo. 231

SOBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

OPREMLJENO SOBO
išče gospod za 1. febr. v centru mesta. Cenj. ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Večkrat odsoten«. 306